

2.-15. mai 2013

**SOOVID
SOOVID
SOOVID...**

PÄEVAPAKKUMINE
Esmaspäev, 6. mai

Selver täissööt koerale
loomalihaga, 10 kg (0,60/kg) **-33%**

5⁹⁹

Tavahind 8,99

PÄEVAPAKKUMINE
Esmaspäev, 6. mai

Ariel geel-kapslid Mountain
Spring või Color & Style,
32 tk/pk (0,25/tk) **-38%**

7⁹⁹

Tavahind 12,90

PÄEVAPAKKUMINE
Esmaspäev, 6. mai

Balbiino vanilli koorejäätis
šokolaaditükkidega
5 l / 2,25 kg **-40%**

5³⁹

Tavahind 8,99

Tegime hea paremaks! Pakkumised kehtivad 2.05-15.05.2013 või kuni kaup jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus. Toodetud Eestis www.selver.eu

Eesti Päevaleht

 ajaleht.epl.ee HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 87 | ESMASPÄEV, 6. MAI 2013

A PRODUCT FROM
AkzoNobel

Väljalülitumine

 Minu inspiratsioon.
Minu Sadolin.

„Elu võib olla tõeliselt tormakas ja heitlik. Minu mobiil heliseb vahetpidamata ja minu sotsiaalsõrgustike lehekülgedele ilmub alatasa uusi sõnumeid. Kogu aeg toimub midagi ja ma ei saa endale lubada millegi mahamagamist. Selline elutempo hakkas mind häirima. Ühel ööl langes aknast kuuvalgus minu elutuppa. See oli nii lihtne, rahulik ja jahe. Soovisin sellist atmosfääri oma elutuppa jäädvustada. Värvisin elutoa seinad õrnades jahedates toonides, erilise mõjus mulle toon „Teras“. Seda kõike oli lihtne teostada ja sellest tulenev efekt on minu jaoks hindamatu väärtusega. Selles toas viibides suudan ennast välja lülitada kõigest ümbritsevast. Ma loen jälle raamatuid, mis oli minu kirk enne infoajastu pealetungi. See mõjub tõepoolest virgutavalt, annab uut elujõudu ja olengi taas valmis kõike uuesti alustama.“

Doris, ärinaine

Inspiratsioon ja põnevad persoonilood ootavad Sind
www.facebook.com/minusadolin

JUHTKIRI

Et uued rongid läheksid täie ette

Läinud nädal tõi rongisõpradele hea uudise: Elektriraudtee andis teada, et suurendab tuleval aastal märkimisväärselt elektri- ja diislrongide väljumiste arvu. Näiteks Tartusse hakkaksime raudteefirma praeguste kavatsuste kohaselt rongiga saama lausa kaheksa korda, Viljandisse kuus korda ja Narva kolm korda päevas.

Suurepärane – eriti juhul, kui selline sõiduplaan on kestlik ja sõitjaid tõesti kõigi nende väljumiste käigus hoidmiseks piisab.

Kes sõidab rongiga Tallinna-lähedastesse paikadesse nagu Raplasse, Keilasse või Aegviitu, teab, et hommi-kustel ja õhtustel tippundidel on praegusedki vanad ja koledad rongid sõitjaid tulvil. Ühest küljest võiksid kiiremad, mugavamad ja sagedamini väljuvad rongid meelitada ka hulga praeguseid autosõitjaid rongiga töö- või koolis käima. Teisalt võib piletihinna tõus, mis vähemalt osal liinidel ees seisab, panna praeguseidki sõitjaid rongi senisest harvemini kasutama. Sellepärast ei tohiks majandusministeerium ja Elektriraudtee tulevaks aastaks liiga uljast rongipiletite hinna tõstmist kavandada: pakutav teenus läheb märkimisväärselt paremaks küll, aga osa sõitjaid on paraku hinnatundlikud ja sõidaks raha kokkuhoiu nimel pigem vana ja odava kui uue ja kallima rongiga.

Bussifirma Sebe Tallinna–Tartu täistunniekspressi kogemus annab alust arvata, et kokkuvõttes toob kvaliteet juurde rohkem sõitjaid kui kõrgem hind peletab. Sebe ekspressbussid, kus sõitja saab sõiduaja kasulikumalt täita kui ise rooli keerates, on ju enamasti sõitjaid täis. Autotöösturid jälgivad juba mõnda aega murelikult, kuidas nooremad põlvkonnad hindavad autost kui staatuse sümbolist kõrgemalt võimalust sõidu ajal võrgus olla. Ei jäta see trend Eestitki päris puutumata.

Ent rongirevolutsioon jääb poolikuks, kui transpordijuhid pärast uute rongide liinile toomist loorberitele puhkama jäävad. Ühest jaamast teise aitavad uued rongid sõitja küll praegusest paremini, aga raudteejaamast edasi liikumise võimalused on sageli viletsad. Näiteks Tartus ja Viljandis on raudteejaam kõrvalisemas kohas ja bussijaamast kaugel, mistõttu inimesele, kellel on vaja teekonda bussiga jätkata, oleks rong endiselt ebamugav. Selle vastu aitaks mõnel pool jaamade asukoha muutmine või kui see on võimatu, siis jaamadevahelise ühenduse parandamine. Samuti väärisksid arendamist ja propageerimist autode minirendi võimalused, et näiteks Tallinnast Lõuna-Eestisse asju ajama (või vastupidi) sõitev inimene saaks Tallinna–Tartu otsa sõita rongiga, aga sihtkohas asjade ajamiseks mugavalt rentida pooleks päevaks auto. ●

REPLIIK

Parim aeg olla laenuori

Pärast kriisi on kodulaenude kontekstis palju juttu olnud laenuorjusest ja kodudest väljatõstmisest. Vähem on juttu olnud erakordselt madalatest intressimääradest, mis tähendavad, et stabiilse sissetuleku saajal on praegu parim aeg olla laenuori. Pärast neljapäevast Euroopa Keskpanga otsust baasintressi kärpida langes ka suurema osa Eesti kodulaenuintresside aluseks olev euri-
bor veel mõne protsendikümnendiku. Tõenäoliselt ei tõtta keskpank intresse tõstma ei sellel ega järgmisel aastal ning vaevalt ka 2015. aastal. ● **Villu Zirnask**

Lk 10: Margit Adorf: surm tuleb ükskord kindlasti, valmistugem selleks
Lk 11: Tuuli Jõesaar: mis saab väljarännanute lastest?

U

UUDISED

ESTCUBE-1 JÄI MAALE

Kanderaketi Vega teine lend, mis viib kosmosesse Eesti esimese satelliidi ESTCube-1, lükati laupäeva hommikul halbade ilmastikuolude tõttu edasi. Ka täna pole starti oodata. **EPL**

PIRAADIKÜTID KOJU

Kaitseminister Urmas Reinsalu allkirjastas eelmisel nädalal käskkirja, millega lõpetab Eesti maikuu jooksul osalemise Euroopa Liidu piraatlusevastasel operatsioonil „Atalanta” Adeni lahel. **EPL**

Eesti Energia kaevanduse lõhketööd jätsid Illuka ilma veeta

Kaevandus väidab, et kaevudest vee kadumist ei osatud ette näha. **Esimene pere jäi veeta** mullu juunis, torustik valmib aasta lõpuks. **Veeta jäämine** võib valla tuhandest inimesest ähvardada kuni 300.

Tuuli Jõesaar
 tuuli.joesaar@epl.ee

„Abikaasa tuli töölt koju ja hakkas käsi pesema, aga siis järsku käis pauk ning vett enam kraanist ei tulnud,” meenutas Illuka küla elanik Heidi Paluste. See päev oli tänase seisuiga ligi kolm nädalat tagasi.

Kraanist ei tule vett tänaseni. Sellepärast ei tule, et lõhketööd, mida Eesti Energia Kaevandused Estonia kaevanduses teevad, purustasid veesooneid, veetase langes ja kaevud kuivasisid.

See, et kraanist kätepesuks vett ei tule, on kõige pisem mure. Ka WC-s ei saa vett tõmmata. Duši all ei saa käia.

Heidi Palustel on kolm last. Kui on tarvis lapsi pesta, peab ta paluma, kas mõni lahke tuttav lubaks suure pere enda juurde külla. Ka pesu pesemas käib ta küla peal. Juba peaaegu kuu aega. Ei sõanda küsida, kuidas on korraldatud WC-asi.

Paluste aias on kasvuhoone ja korralik peenramaa. „Ma ei julge sel aastal midagi maha panna, kui ei tea, kuidas veega saab. Mis ma panen maha, kui ei tea, kas kasta saan?” küsis ta.

Juba kolmas kord

Praegune veeta jäämine pole Paluste majapidamises esimene, kuid on pikim, mis annab alust arvata, et nüüd on kaevandus kaevu lõplikult tühjaks teinud. „Esimest korda olime ilma veeta eelmise aasta augustis. Ja siis uuesti selle aasta märtsis. Nüüd siis kolmandat korda,” loetles Paluste.

Tema majapidamine pole ainus, kelle kaevust möödunud aastal vesi kadus. Samuti on ilma veeta Illuka küla elanik Heli Kops, kellel pole vett juba eelmise aasta suvest saati. „Minul saab juulikuus aasta sellest, kui kaev kuivaks jäi. Juunikuust hakkasid lõhketööd, mis olid otsapidi maja all,” meenutas Kops.

Esimesena ilma veeta jäänud Kopsile hakkas kaevan-

Palustete pere vannitoas on püsiva koha leidnud veeanumad.

dus esialgu tsisterniga vett vedama, kuid vee kvaliteet oli halb. „Mul tekkis nahalööve. Käisin arsti juures ja ta tuvastas, et mul on allergiline reaktsioon. Täpselt seda, kas see oli veest, ei saanud tuvastada, kuid see probleem tekkis just siis, kui kaevandus hakkas vett tooma,” meenutas Kops. „Veeanalüüsid näitasid, et vees oli bakterite arv suur, oli E. coli bakterit. Kolm kuud läks aega enne, kui hakati tooma puhast joogivett,” lisas ta.

Illuka vallavalitsus läks appi. „Paljud inimesed on

kurtunud, et see vesi võis tekitada allergilisi protsesse. Muidugi võis see oleneda inimesest, aga proua Kops pole ainus, kes on seda kurtunud. See oli siiski trassivesi, mis pole läbinud filtreid,” nentis Illuka abivallavanem Ervin Metstalu. Vald tellis veeanalüüsid. „Vesi ei vastanud esitatud nõudele, esitasime pretensiooni Eesti Energiale. Meie nõudmine oli selline, et need, kellele vett veetakse, peavad sama garanteeritud kvaliteediga vett. Kaevandus võttis seda tõsiselt ja nüüd tuuakse korralikku vett. Lisaks sellele oli

üks väike muudatus ka, et igal nädalal hakatakse tegema vett vedava veoki paagist veeanalüüsi,” lausub Metstalu.

Kvaliteet olevat korras

Eesti Energia maavarade osakonna keskkonnajuht Kalmer Sokmann kinnitas, et nüüdseks on tsisternivee kvaliteediga kord majas. „Vett, mida peredele viime, võetakse Estonia kaevanduse joogiveepuurkaevust, kus vee kvaliteeti kontrollitakse regulaarselt. Veetsisterned, mida vee transpordiks kasutatakse, pestakse ja desifitseeritakse Jõhvi piimakombinaadis iga kümne päeva tagant. Lisaks sellele majapidamisveele varustame peresid 20-liitriste Kalev Vee joogiveepudelitega,” loetles Sokmann lahendusi, mis võeti ette pärast potentsiaalselt nahaärritust tekitavate bakterite leidmist.

Samuti palus ta vabandust, et Eesti Energia Kaevandused pole kõigi nende kuude jooksul suutnud veeta jäänud elanikele uut veevarustust luua. Põhjus: kaevandus polevat aastatepikkusest kaevanduskogemusest hoolimata ette näinud, et kaevud nii kiiresti tühjaks jäävad.

„On väga kahetsusväärne, et Illuka külas on pered kraa-

9. MAIL ALGAB SUURÕPPUS KEVADTORM

Kaitsevägi korraldab sel aastal suurõppuse Kevadtorm esimest korda Harjumaal, õppus hõlmab ka Lääne-Virumaa ja Järvamaa valdasid ning Tallinna linna. 9.–25. maini korral-

dataval õppusel osalevad esimest korda merevägi ning liitlaste üksused Ühendkuningriigi, Belgiast, Lätist, Leedust ja Poolast, teatas kaitseväge peastaap. **EPL**

PÄÄSEB VANGLAST?

Harju maakohus kaalub lähiajal 2009. aasta sügisel kaks vaegkuuljast ratturit surnuks sõitnud ja viekas aastaks vangi mõistetud Janel Raabi (29) enne tähtaega vanglast vabastamist. **ERR**

ÜLE 600 HUKKUNU

Bangladeshis aprilli lõpus tööstushoone kokkuvarisemise tagajärjel hukkunute arv tõusis üle 600. Sõjaväe andmetel on päästetud 2437 inimest, kuid ohvrite arv võib suurened. **ERR**

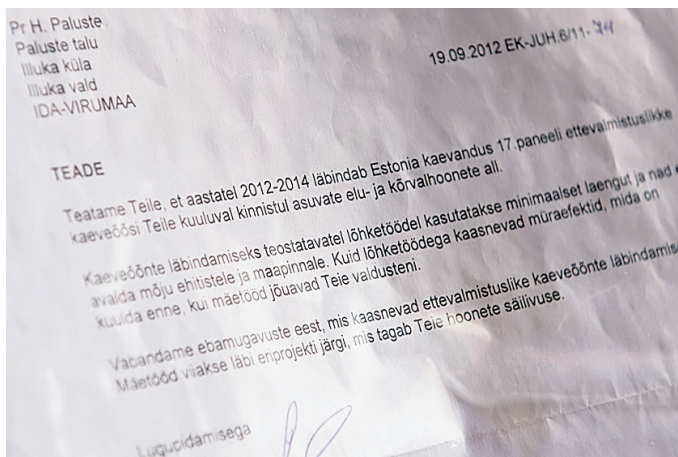
Täna digilehes

●●● Kirjanik: pseudoteemad varjutavad tegelikke probleeme
●●● Viimaste päevade läbimurded lennunduses

Heidi Paluste pere elu on kraanist vee kadumine väga ebamugavaks muutnud. Vett pole olnud juba kuu aega, see tuleb endal tuppa tassida ja lastega küla peal pesemas käia. Lootust kraanivett majja saada pole niipea.

Fotod: Ilmar Saabas

Teavituse järgi tehakse lõhkamistöid aastatel 2012–2014 ning ehitistele ja maapinnale need kahju ei tekitavat. Müräefekt oleval siiski kuulda.

niveeta jäänud. Tunneme selle eest täit vastutust ja teeme kõik, mis suudame, selle nimel, et nende perede veeta oleku aeg oleks võimalikult lühike,” ütles Sokmann. „Piirkonna geoloogiliste eripärade tõttu kadus vesi sealt palju kiiremini, kui oskasime oodata, ning veevarustuse tagamiseks vajalikud trassid ei ole veel valmis. Estonia kaevandus ning Illuka vallavalitsus kavandavad rajada tänava talveks uued veetrassid kolmele piirkonna külale,” lisas ta. See tähendab, et Heli Kopsil tuleb kaevanduse tõttu veest ilmajäämisest kuni uue korraliku veetoru saamiseni poolteist

aastat ilma veeta elada. Õnneks on vähemalt nüüd, pea aasta pärast veeta jäämist jõutud vähemalt ajutise torustiku rajada

Lõhatakse ööpäev läbi. Öösel ärkavad lapsed plahvatuste peale üles. Nagu sõjas.

miseni. „On aga selge, et peredele, kes on juba mitu nädalat veeta, ei ole selline tööde kiirus piisav ning sel põhjusel oleme veeta jäänud peredele alustanud ajutise trassi rajamist. Trassi ehitusega alustatakse esmas-

päeval ja see valmib järgmise nädala jooksul. Trass ammutab vett koolimaja pumplast,” kinnitas Sokmann.

Arusaamatu viivitus

Illuka küla veeprobleem saab järgmise nädala lõpuks lahenduse. Miks see nii kaua aega võttis, on Illuka valla abivallavanema Ervin Metstalu sõnuti arusaamatu. „Meie siit Illuka vallavalitsuse poolt vaadates tahaks, et kõik toimuks kiiremini ja et trass saaks valmis enne, kui vesi ära kaob. Et oleks olnud uuringud selle kohta, millal vesi ära läheb. Vallavalitsus on rääkinud, et peaks ennetama selliseid asju,” ütles Metstalu. Tema jutu järgi on vallas veeta jäämise ohus veel mitusada peret. „Meil elab üle tuhande inimese. Neid, kellel vesi ära oli või on minemas, võib olla kusagil 300 ringis. Kaevanduse plaanide alla jääb kuni kolmandik rahvast,” selgitas ta. Veetorstik rajatakse Metstalu sõnul kahes etapis ja ta loodab, et neist majapidamistest, mis jäävad torustiku ehituse teise etappi, ei kao vesi enne, kui vett toov torustik on valmis. „See on kaevanduse püüsmas ja meie peame uskuma seda, mida nad räägi-

vad – et ei juhtu nii, et esimene etapp (torustikku – T. J.) saab valmis ja teise etapi ettevalmistamise käigus jääb osa inimesi veeta. Meil on ju kool ja lasteaed ja ma ei taha mõeldagi, mis siis saab, kui sellel territooriumil hakkab vesi kaduma. Eesti Energia aga rahustab meid, et ei juhtu midagi,” arutles abivallavanem. Naabervallade kogemus, kus samuti kaevan-

duse tõttu vesi kadus ja tuli torustik rajada, eriti suurt optimismi ei sisenda. „Naabervallas Mäetagusel on trass välja ehitatud hulga aastaid tagasi ja seal praegu enam probleeme ei ole. Aga enne oli samamoodi, et trassi polnud aastaid, autoga toodi vett nii suvel kui talvel. Aga siis olid inimesed vaiksemad, ei osanud endast seista,” meenutas ta.

Kaevanduse tegutsemisviisi kohta Metstalu häid sõnu ei leidnud.

„Ma paneks ise need inimesed valiku ette, et kraanid on tühjad ja peab pesmas käima naabrite juures. Ma tahaks siis näha, kuidas nad selles olukorras käitaksid. Niimoodi elamine on inimväärikuse alandamine,” ütles abivallavanem Metstalu. ●

KINGI EMALE ENERGIAT!

Bio-Quinone Q10 30 mg 60 kapslit + tasuta 30 kapslit

50% TASUTA

Taani kvaliteettoode firmalt
Pharma Nord
www.pharmanord.ee

Otsi parimat hinda: www.raviminfo.ee ja www.apteegiinfo.ee

Starmani juht: hoiame oma põhitähelepanu televisioonil

10 000 inimest kogunes eile, õigeusu ülestõusmispuhal Lasnamäele, et avada Jumalaema „Kii-restikuulja” ikooni kiriku kellatorn. Kellatorni pühitses sisse ja jumalateenistuse viis läbi Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Kornelius. Delfi

Linnavalitsus lisas ametijuhenditesse internetis „väitlemise”

Eesti Ekspressi artikkel Keskerakonna huvides valvekommentaatoritena rakendatud ametnikest pani linnavalitsuse tegutsema.

Internetis liikuv Tallinna linnaametniku tööjuhend, mis justkui sätestab ametniku kohustuse internetiportaalides ametlikult kommenteerida, on võltsing. Ent samal ajal on täiesti ametlikus dokumendis Tallinna abilinnapea Kalle Klandorfi nõuniku Jelena Kalbina ametikohustustesse lisatud „valdkondi puudutavatest väitlustest osavõtmise” punkt.

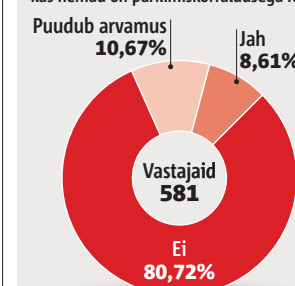
2. mail 2011 kinnitati Kalbina ametijuhend, kus polnud sõnagagi mainitud mingitki tegevust meedias. Ent pärast Eesti Ekspressis ilmunud artiklit tehti käesoleva aasta 30. aprillil Kalbina ametijuhendisse muudatus – lisati punkt, milles on juba üsna ausalt kirja pandud kommenteerimine kui ametiülesanne.

See punkt kõlab järgmiselt: 4.3 Igapäevaselt tööväljastada puudutavate infokanalite jälgimine ja monitooring. Monitooringu tulemuste kokkuvõtete tegemine ja esitamine. Valdkondi puudutavatest väitlustest osavõtmine.

Täpselt sama punkt on samal päeval lisatud ka Eesti Ekspressi kommentaatorite nimekirjas olnud Jekaterina Laidineni ja Asser Jaanimetsa ametijuhendisse. **• Vahur Koorits**

KÕNEAINE

EPL kirjutas 3. mail, kui palju Tallinn parkimistrahvidega teenib ja et parkimiskohti pole kavas juurde teha. Küsisime lugejailt, kas nemad on parkimiskorraldusega rahul.

Ütle sõna sekka! WWW.EPL.EE

Intervjuu

Urmas Jaagant
reporter

Äsja uue suuromaniku saanud Starmani juhatuse esimees Peeter Kern ei pea tõenäoliseks, et teler meelelahutajana kaob.

●●Starmani uus suuromanik East Capital Explorer on investimisfirma. Mida see teie jaoks tähendab? Investeeringufirmat huvitab ainult saadav tulu.

Enamikku investoritest huvitab saadav tulu, ka firma põhikirjas on ülesanne ikka aktsionäridele kasumit toota. Meil on finantsinvestoritega olnud juba pikaajalised kogemused. Meie esimene investor oli TeliaSonera. Nad olid sunnitud meie juurest lahkuma muudatuste tõttu seaduses, mis ei lubanud enam olla kahel telekomifirma pool korraga. Pärast seda tulid meile esimesed finantsinvestorid, siis teised ja nüüd kolmandad. Seega ei ole see meile uus situatsioon.

●●Sihin sinnapoole, et kui suuromanikul on soov teenida tulu, aitaks seda juurde tuua teenuste kõrgem hind.

Eks me püüame oma tooteid hinnastada vastavalt konkurentsituatsioonile. Ei saa asju müüa kallimalt, kui head sõbrad konkurendid seda ei tee. Ma ei näe küll hinnastrateegias mingit muudatust tulemas.

●●Osta soovijaid oli lõpus neli. Miks te ei otsustanud Viasati või STV kasuks, mis andnuks Eestis turgu juurde?

Eestis on ainult 3% majapidamisi, kus ei ole televiisorit. Internetti ei tarvita 30%.

Oli tõesti üks pakkuja, kes nägi pakkumissstruktuuri, kus on lisaks meile ka STV sees. See pakkuja aga ei teinud kõige paremat pakkumist. Nii lihtne see oligi. Müüvatel aktsionäridel oli vaid üks kriteerium – hind.

●●Mis on uued teenused või tooted, mille abil turuosa kasvatada?

Selles tööstusharus laiemalt on kaks suunda, mille poole areng käib. Üks on interaktiivsus, mis tähendab, et telepilt ei tule enam lineaarselt, vaid sa saad seda ise mõjutada. Salvastada ja vaadata siis, kui seda tahad.

Teine suund on TV everywhere (telepilt igal pool – U. J.). Inimene ei ole seotud enam ühe ekraaniga, kuhu signaal tuleb, vaid tal on võimalus kasutada teisi ekraane. Tah-

Peeter Kern ütles, et Starmani hinnastrateegias ta uue suuromaniku tõttu muudatust tulemas ei näe.

Foto: Ilmar Saabas

velarvutite ja väikeste telefoniekraanide abil saab saateid vaadata mujal. Näiteks oled mingi ETV seriaali enda jaoks salvestanud, oled Riia lennujaamas, lennuk hilineb ja vaatad eile pooleli jäänud sarja lõpuni. Millal sinnamaani peaks astuma? Sellest räägitakse palju, aga see on kõik väga kulukas.

Õiguste maailm on siin keeruline. ETV on ostnud sarja Eestisse, aga kas meil on õigus lubada inimesel seda vaadata Riia lennujaamas? Siin on põhjus, miks see asi väga kiiresti ei arene.

●●Interneti puhul on pingutused suunatud ainult kiirusele? Kiirus ja muidugi usaldusväärsus. Meie värske investor viskas siin pressikonverentsil ettevaatamatu nalja, et see äri toob raha ka siis, kui magad, 24/7. Selliste naljadega peab ikka ettevaatlik olema, meil on ka 24/7 paljud tublid inimesed kas valmisolekus tööd teha või lausa teevadki tööd, et ka internet tuleks siis, kui sa magad.

Näiteks meie peamajas, kus asuvad tehnilised seadmed, on kahest eraldi alajaamast tulevad elektriliinid pluss diisलगeneraator, kui mõlemad alajaamad peaks mingil põhjusel korraga maha kukkuma. Usaldusväärsus, et asjad püsi-

vad püsti ja on kasutatavad kogu aeg, on interneti juures peale kiiruse teine oluline asi. ●●Kui tõsine on Eestist väljapoole laienemise plaan? Kas osite päriselt võimalusi või hoiate lihtsalt silma peal?

Tõsi, ei saa kätt tulle panna, et selline laienemine juhtub, aga võib-olla leiame midagi vahvat. Kaabelfirmad on Baltikumi oludes tihtipeale küllaltki vanad perefirmit, kus omanik väga hoolega valvab oma lapsukest ega taha kuidagi tollest loobuda.

Meie oleme võib-olla suur erand, kus on finantsinvestorid ega vaadata seda nii personaalse suhtumisega. Aga nii mõnedki firmad tähendavad 20 aastat ühe mehe suurt

tööd ja omanik ei suutu kuidagi kergelt kontrolli äraandmisesse.

●●Ühe laienemise variandina on räägitud mobiilärist. Olete varem öelnud selge ei. Miks?

Ma ei näe sel turul ruumi. Seal on kolm operaatorit, kes omavahel päris sportlikult võistlevad. Ma ei näe, et neljandal, tagant tulijal kuigi head šansid oleksid. Praktilisest küljest rääkides, täna on enamik litsentse õigetest sagedusaladel ära jagatud kolme operaatori vahel. Selle äri kõige kuldemad hetked, kus raha tõesti uljalt omavahel ära jagati, tunduvad selleks korraks olevat läbi saamas. On vaid raske töö ja marginaalid on väiksemad.

●●Interneti ja televisiooni kõr-

val pakub Starman ka tavatelefone. Palju te kodudesse tavatelefone veel üles panete?

See on teema, millest me tihti ka investoritega räägime. Tavatelefon peaks ju kuidagi pildilt kaduma ja kuivõrd kõik need aktiivsed inimesed, kes meil neid asju arutamas käivad, ise tavatelefone ei oma, tundub neile nii müstiline, et seda ikka veel kasutatakse.

Praktika aga on see, et iga kolmas uus liituja võtab tavatelefone ja nii on see sellest hetkest, mil me andsime kaks ja pool aastat tagasi vabalt võimaluse valida, kas klient võtab tavatelefone või ei võta. Võin peast eksida, aga käibest kuskil 15% või natuke rohkem tuleb telefonist.

●●Ma olen väga halb teleka-vaataja. Hiljuti võtsin kõige odavama telepaketi paari kanaliga ja selle asemel kiirema interneti. Kuhu läheb rohkem tähelepanu, telesse või internetti?

TV on täna ikka peamine, millele keskenduda. Eestis on ainult 3% majapidamisi, kus ei ole televiisorit. Võrdluseks – internetti ei tarvita 30%. Televisiooni enda roll meelelahutuses ei paista kuhugi kaduvat. Sellel on sotsiaalne funktsioon, millest noored inimesed, kellel pole peret, veel mööda vaatavad. Pärast pikka tööpäeva on teleri ees üks hetk, mil perega koos ollakse. **•**

Peeter Kern ja Starman

1992. aastal asutas Indrek Kuivallik AS Resila, mis tegeles kaablivõrkude ehituse ja antennide hooldusega. 1996 liitus ettevõttega Peeter Kern ja firma sai nimeks Starman Kaabeltelevisiooni AS.

Praeguseks on AS Starman Eesti suurim kaabel-TV operaator. Firms töötab pea 300 inimest ja ettevõtte võrk katab umbes 45% Eesti majapidamistest.

Eelmisel nädalal ostis 51%

Starmani aktsiatest investeerimisfirma East Capital Explorer. Samal ajal suurendasid oma osalust ka firma asutajate Kerni ja Kuivalliku firmad – Kerni ettevõtte OÜ Com Holding 20,9%-lt 34,3%-le ja Kuivalliku ettevõtte OÜ Polaris Invest 11,3%-lt 14,7%-le. Lepingus määrati Starmani väärtuseks 107 miljonit eurot.

Kern jätkab ka pärast aktsiamüüki Starmani juhatuse esimehena ja Kuivallik nõukogu liikmena.

Euroopa
parim lennufirma

A STAR ALLIANCE MEMBER

SUURIMA HULGA SIHTRIIKIDEGA LENNUFIRMA ON NÜÜD SIIN

Globally Yours | **TURKISH
AIRLINES**

ALATES 11. JUUNIST

Kopli poolsaare merekaldal peeti ühed suuremad koristustalgud

Reportaaž

Urmas Jaagant
reporter

Kopli poolsaare kõrgemalt kaldaservalt alla vaadates jääb mulje, justkui oleks keegi midagi väärtuslikku randa ära kaotanud ja hulga otsijaid endale appi palunud. Ninad maas liigub merekaldal, põõsaste vahel ja raudteetammil perval sadakond inimest, kes tegelikult koristavad „Teeme ära!” talgupäeva puhul laevatehase ja Kopli liinide vahelist maa-ala, taustaks mahe džässmuusika.

See ei ole esimene kord – ka mullu löid siin korda kohalike elanike eestvedamisel tegutsev Professorite Küla selts ja Fujitsu Eesti töötajad.

Kopli liinidel ebaseaduslikult elutsevad üsna vabade kommetega inimesed ja nende külalised on tekitanud kaldajärsaku varju jääva raudteetammil juurde paksu „kultuurikihhi”.

Mullusuvise kollaka rohu seest süstla üles tõstnud Aivar ei kergita leiu peale kulmu, sest neid on välja tulnud juba sadu. „Mõni viisakam on süstlale ka korgi peale pannud, kõige rohkem leiab siit aga just süstalde kileümbriseid,” ütleb ta ja topib tõestuseks üht sellist prügikotti. Haruldased leiud on dokumentidega rahakott ja lapse isikutunnistus. Keegi koristajatest ei usu, et dokumendid on siia kaotanud mõni ilma nautiv jalutaja. Politseisse on juba helistatud.

Esimest korda koristustalgutel osalev Jaapani suursaadik Tetsuro Kai lohistab põõsa vahelt välja ronides järel pooltõis prügikotti ja tõdeb, et siin nähtu erineb oluliselt vanalinna kontorist. Aga mitte halvas mõttes, viitab suursaadik Kopli lahele ja rannale.

Kokku osales talgupäeval 36 270 eestimaalast ja peeti 1522 talgut. ●

Kopli poolsaare ranna äärde kogunes sada talgulist.

Tabasalu rannapealset on rahvas koristanud juba tosin aastat. Õnneks ei tulnud algusaastatel kogutud 60 prügitonni seekord enam kuidagi kokku.

Paldiski talgud olid esirinnas: kohale tuli 250 inimest.

Narvas parandasid suured-väiksed vana spordiväljakut.

Saaremaal Karalas leidsid talgulised suisa lund.

iPatsiendi portaali saab tööle aasta lõpuks

Patsiendid on juba kuid oodanud Ida-Tallinna keskhaigla patsiendiportaali avamist.

Kärt Anvelt
kart.anvelt@epl.ee

Ida-Tallinna keskhaigla (ITK) sulges möödunud aasta detsembris haigla infosüsteemi ümberkorralduste tõttu patsiendiportaali ja lubas selle uuesti avada uuel ja tänapäevastatud kujul tänava veebruaris.

Eesti Päevalehe toimetuse helistanud isik viitas aga,

et süsteem ei tööta siiani ning neile, kes end arsti vastuvõtule registreerida soovivad, tekitab see äärmiselt suurt ebamugavust. „Kui tahan registreerida arstile, pean seda tegema telefoni teel, kuid numbrid [vabad vastuvõtuajad] on alati otsas. Soovitatakse helistada kuu alguses, kuid kindlat päeva ei öelda ning siis istudki telefoni otsas ja muudkui helistad ning üritad vaba aega saada. iPatsiendis oli aga alati olemas täielik ülevaade,” kurtis ta toimetusele.

ITK kvaliteedijuhi Kelli Podošvilevi sõnul oli viis aas-

tat kasutusel olnud iPatsient seotud infosüsteemiga Ester, mis aga välja vahetati. iPatsient oli arendatud haiglasiseselt kasutatava infosüsteemi peale – patsientidele kuvati samasugust pilti nagu haigla arstidelegi.

Endisest lihtsam mõista

Uuel haiglasisesel infosüsteemil aga n-ö patsiendivaadet ei ole ning selle arendamisega praegu tegeletaksegi.

Uus portaali peaks olema haiglasisesest süsteemist eraldatud ja sealjuures peaks see ka rohkem patsiendi vajadusi

arvestama. Kuna andmete vahetamine on peale arusaadavuse seotud ka patsiendi andmete turvalisusega, siis tuleb süsteemiga veel tööd teha.

Haigla vahetas välja majasisese süsteemi, millega iPatsient oli seni seotud.

„See pole päris nii, et näitame inimestele sedasama registratuuri pilti ja analüüsime vaateid,” viitas Podošvilev. „Eel-

mises infosüsteemis julgesime kõik need lahti teha, kuna olime süsteemi ise väga kaua kasutanud ning kõik arstid olid teadlikud, mida patsiendid hakkavad nägema. Täna on meil õppimise aeg ja me tahame tegelikult patsientidele näidata lihtsamini nende terviseandmeid ja registreerimise vaadet.”

Millal uus ja parem süsteem valmis saab, ei julgenud Podošvilev lubada, sest siiani lubatud kuupäevad on ületatud. Siiski loodetakse osa uuest iPatsiendi portaalist avada aasta lõpus, kuid

kas see võimaldab vastuvõtule registreerida või oma terviseandmeid vaadata, ei osanud Podošvilev praegu öelda. Ta lisas, et palub patsientidelt veel veidi kannatust, ning avaldas heameelt, et patsiendid on harjunud portaali kasutama ja ootavad seda. ●

Täna Delfis:
Narkosüüdistusega jalgpallur Oliver Konsa astub kohtu ette

Varjupaika sattunud kassid on sageli stressis, samas lubab linnaga sõlmitud leping stressis looma hukata.

Foto: Martin Dremljuga

Loomakaitsjaid hirmutab kasside hukkamiste arv

Ametnike sõnul Tallinna loomade varjupaik reegleid ei riku, ehkki hukkamisi on seal palju.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epl.ee

Tallinna sisekontrolör Arvo Teder märkis kaks aastat tagasi Tallinna loomakaitseskulude kasutamist hinnates, et hulkuvate lemmikloomade püüdmise ja hoidmise süsteem tuleks ümber korraldada, sest varjupaika sattunud kasside hukkamiste suur arv näitab „süsteemse vea olemasolu”.

2010. aastal püüti Tallinnast 2194 kassi, kellest kas suri või hukati 1869 ehk 85%. Tõsi küll, kaks aastat hiljem oli varjupaigas hukkamisi vähem.

Siiski on teiste Eesti varjupaikade statistika Eestimaa loomakaitsse liidu juhi Heiki Valneri sõnul leebem. Kui Tartu koduta loomade varjupaiga 926 kassist hukati mullu kolmandik ja Varjupaikade MTÜ viie asutuse 1966 kassist hukati pooled, siis Tallinnas püütud kassidest hukati 64%.

Loomade varjupaiga ja linna vaheline leping nõuab looma hoidmist kaks nädalat, kuid lubab varem hukata haiged, stressis või agressiivsed loomad – mullu kaotas enne

14 päeva möödumist elu kolmandik sinna sattunud kasse. „Õelge üks loom, kes ei lähe veterinaari juures või võõras keskkonnas stressi? Sellele tuginedes justkui varjupaik ei tee midagi valesti ja hukkamine on lubatud. See on absurd ning võimaldab seadust kuritarvitada. Varjupaika viidava looma normaalne seisund on stress ja kaitseseisund,” märkis Valner.

Tallinna varjupaika haldava MTÜ Loomade Hoiupai-

vaeva näha. Seega on ka hukkamisprotsent null,” põhjendas Kozõreva ja lisas, et koguni 80% varjupaiga praeguseid elanikke viibib seal kauem kui kaks nädalat, mis on võimalik tänu rahaannetusele.

„Saar aru, et ei ole võimalik kasse panna mitmeks aastaks kodu ootama. Meie sooviksime, et varjupaik teeks koostööd ühingutega, et saaksime sealt loomi kätte hoiukodudesse,” ütles MTÜ Kasside Turva-

kodu vabatahtlik Hanna Ild. Tema hinnangul käib selline hüljatud loomade hulk varjupaigale üle jõu. „Kui hoiupaik hukkab aastas nii suure arvu kasse, ei näita see tegelikult

Mullu leidsid vabatahtlikud kodu 700, Tallinna loomade varjupaik aga 300 kassile.

ga juhatuse esimehe Larissa Kozõreva sõnul peaksid inimesed mõistma, et eutanaasiat on mõnikord vaja.

Varjupaik sõltub annetustest
„Mida rohkem kasse jääb tänavale, seda rohkem tuleb ette nende piinamist või auto alla jäämist. Kinni püütud kassid on sageli väga metsikud ja haiged. Raske on vastu võtta otsus panna loom magama. Vabatahtlike MTÜ-d saavad valida ilusad, tervemad, pikakarvalised kassid, kellele pole kodu saamiseks vaja

kasside rohkust Tallinnas, vaid et hoiupaik on endale lepingutega ampsanud liialt suure tüki, millega ta humaanselt toime tulla ei suuda. Tegelikult võiks väikesi varjupaiku olla tunduvalt rohkem, sest igas maakonnas on ka vabatahtlikke, kes sooviks käed külge lüüa,” lausus Ild.

Sisekontrolör tõstis ka esile, et MTÜ-d suudavad leida kodu suuremale hulgale kassidele kui Tallinna ainus lepingupartner: kui mullu saatis varjupaik uude koju 306, siis vabatahtlikud ligi 700 kassi. ●

MTÜ-de maailmavaated on erinevad

Veterinaar- ja toiduameti Harju- maa veterinaar keskuse juhi Vladimir Vahesaare sõnul ei eira Tallinna loomade varjupaik kontrollkäikude põhjal seadusi.

Samuti pole varjupaik rikkunud lepingut linnaga, kinnitas Triinu Maandi Tallinna keskonnaametist. Kuna asutus peab

vastu võtma kõik loomad, satub sinna ka rohkem haiged ja metsikuid ning hukkamisjuhte on rohkem.

„Me ei saa anda hinnanguid varjupaiga eetilisele lähenemisele või maailmavaatele, sest need on MTÜ-del väga erinevad. On vabatahtlike MTÜ-d, kelle jaoks

iga looma päästmine on tähtis. Teisalt on need, kelle põhitulu tuleb hankelepingutest omavalitsustega ja kes lähtuvad seadustest – kui loomale ei õnnestu kahe nädala jooksul kodu leida ning annetusraha eest pole võimalik looma pidada, siis ta eutaneeritakse,” selgitas ta.

AS PREMIA FOODS AKTSIONÄRIDE KORRALISE ÜLDKOOSOLEKU KOKKUKUTSUMISE TEADE

AS Premia Foods (registrikood 11560713, aadress Betooni 4, 11415 Tallinn, Eesti Vabariik), kutsub käesolevaga kokku aktsionäride korralise üldkoosoleku, mis toimub 29. mail 2013. a algusega kell 13.00 hotelli „Tallink Spa & Conference Hotel” saalis „Galaxy 1” (aadressil Sadama 11a, 10111 Tallinn, Eesti).

Üldkoosolekul hääleõiguslike aktsionäride nimekiri fikseeritakse seitse päeva enne koosoleku toimumist, s.t 21. mail 2013. a kell 23.59.

Üldkoosolekust osavõtjate registreerimine algab koosoleku toimumise kohas 29. mail 2013. a kell 12.30 ja lõpeb kell 13.00.

Registreerimisel palume esitada:

- füüsilisest isikust aktsionäril pass või isikutunnistus. Aktsionäri esindaja peab lisaks esitama ka kirjaliku volikirja;
- juriidilisest isikust aktsionäril väljavõte vastavast registrist, kus isik on registreeritud, mis tõendab juriidilise isiku esindaja õigust juriidilist isikut esindada (seadusjärgne esindusõigus); ning esindaja pass või isikutunnistus. Juhul, kui juriidilist isikut esindab isik, kes ei ole juriidilise isiku seadusjärgne esindaja, siis on vajalik ka kirjalik volikirja. Välisriigi aktsionäri dokumendid peavad olema legaliseeritud või kinnitatud apostilliga, kui välislepingus ei ole ette nähtud teisiti.

Aktsionär võib enne üldkoosoleku toimumist teavitada esindaja määramisest või esindajale antud volituse tagasivõtmisest AS-i Premia Foods, saates vastavasisulise digitaalalkirjastatud teate e-postiaadressile premia@premia.ee või toimetades kirjaliku teate isiklikult kohale tööpäeviti ajavahemikus 10.00-16.00 aadressile Betooni 4, 11415 Tallinn, Eesti Vabariik, hiljemalt 22. maiks 2013. a kell 16.00. Vastavad volikirja ja volituste tagasivõtmise blanketid on kättesaadavad AS-i Premia Foods veebilehel <http://www.premiafoods.eu>.

Vastavalt AS Premia Foods nõukogu 29. aprilli 2013. a otsusele on aktsionäride korralise üldkoosoleku päevakord koos nõukogu ettepanekutega aktsionäridele alljärgnev:

- 1) 2012. a majandusaasta aruande kinnitamine**
AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku kinnitada AS-i Premia Foods 2012. a majandusaasta aruanne korralisele üldkoosolekule esitatud kujul.
- 2) Kasumi jaotamise otsustamine**
AS-i Premia Foods jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2012. a on 553 000 eurot. AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku maksta jaotamata kasumi arvelt dividende summas 387 000 eurot ehk 0,01 eurot aktsia kohta. Dividende saama õigustatud aktsionäride nimekiri fikseeritakse seisuga 11. juuni 2013. a kell 23.59 ning dividendide maksmise tähtpäev on hiljemalt 14. juuni 2013. a.
- 3) Nõukogu liikmete ametiaegade pikendamine**
AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku pikendada AS-i Premia Foods järgmiste nõukogu liikmete ametiaega 5 aasta võrra alates üldkoosoleku vastavast otsusest - Indrek Kasela, Lauri Kustaa Äimä, Aavo Kokk, Harvey Sawikin, Jaakko Karo ja Arko Kadajane.
- 4) Nõukogu liikme tagasikutsumine**
AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku kutsuda Erik Haavamäe AS-i Premia Foods nõukogust tagasi.
- 5) Nõukogu liikme valimine**
Nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku valida Kuldar Leis AS-i Premia Foods nõukogu täiendavaks liikmeks.
- 6) Põhikirja muutmise**
AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku muuta põhikirja ja kinnitada aktsionäridele enne üldkoosolekut tutvumiseks esitatud põhikirja uus redaktsioon.
- 7) Audiitori nimetamine 2013. a majandusaastaks ja audiitori tasu määramine**
AS-i Premia Foods nõukogu teeb korralisele üldkoosolekule ettepaneku määrata AS-i Premia Foods audiitoriks 2013. a majandusaastaks AS PricewaterhouseCoopers ja määrata audiitori tasu vastavalt audiitoriga sõlmitavale lepingule.

Kõigi AS Premia Foods korralise aktsionäride üldkoosolekuga seotud dokumentidega, sealhulgas 2012. a majandusaasta aruande, vandeaudiitori aruande, kasumi jaotamise ettepaneku, põhikirja uue redaktsiooni projekti, uue nõukogu liikme kandidaadi elulookirjelduse ja otsuste eelnõudega on võimalik tutvuda alates käesoleva teate avaldamise kuupäevast AS-i Premia Foods veebilehel <http://www.premiafoods.eu>.

AS-i Premia Foods veebilehel <http://www.premiafoods.eu> avalikustatakse ka käesolev üldkoosoleku kokkukutsumise teade ning aktsiate ja aktsiatega seotud hääleõiguste koguarv üldkoosoleku kokkukutsumise teate avalikustamise päeval.

Aktsionäride korralise üldkoosoleku päevakorra punktidega seotud küsimused võib saata e-posti-aadressil premia@premia.ee.

Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatusest teavet AS-i Premia Foods tegevuse kohta. Juhatus võib keelduda teabe andmisest juhul, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele. Juhul, kui AS-i Premia Foods juhatus keeldub teabe andmisest, võib aktsionär nõuda, et üldkoosolek otsustaks tema nõudmise õiguspärasuse üle või esitada kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avaldus juhatuse kohustamiseks teavet andma.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS-i Premia Foods aktsiakapitalist, võivad esitada aktsiaseltsile iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu hiljemalt 3 päeva enne üldkoosoleku toimumist, s.o hiljemalt 25. mail 2013. a, esitades selle kirjalikult aadressil: AS Premia Foods, Betooni 4, 11415 Tallinn, Eesti Vabariik.

Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 AS-i Premia Foods aktsiakapitalist, võivad AS-i Premia Foods nõuda täiendavate küsimuste võtmist üldkoosoleku päevakorda, kui vastav nõue on esitatud kirjalikult hiljemalt 15 päeva enne üldkoosoleku toimumist, s.o. hiljemalt 13. mail 2013. a aadressil: AS Premia Foods, Betooni 4, 11415 Tallinn, Eesti Vabariik.

Kuldar Leis
AS Premia Foods juhatuse esimees

UNGARI PAREMÄÄRMUSLASED LEVITAVAD JUUDIVIHA

Ungari paremäärmuslik partei Jobbik korraldas eile Budapestis peetud juudi maailmakongressi vastu meeleavalduse. Üritusele kogunes mitusada partei toetajat (üks neist on kõrval-

oleval fotol), keda ei takistanud valitsuse sõnades väljendatud vastuseis sellisele meeleavaldusele. Jobbiku teatel protestisid kohaletulnud „juutide katsete vastu Ungarit ärstada“. EPL

SOOMES JUHTUS VÄIKELENNUKITEGA KAKS ÕNNETUST

Nädalavahetusel oli Soomes väikeleennukitega kaks õnnetust järjest. Reedel hukkus Päijät-Häme maakonnas Sysmäs kaks inimest, kui väikeleennuk kukkus alla ja süttis põlema. Eile kukkus

teine väikeleennuk alla Lapimaal Rovaniemi lähistel. Vahetult pärast õhkutõusmist juhtunud õnnetuses pika lennukogemusega piloot õnneks kannatada ei saanud. Delfi

Pinge tõus: Iisrael pommitab Süüria sihtmärke

President Obama üritab kõigest väest vältida, et USA-l tuleks Süüria kodusõtta sekkuda.

Raimo Poom
raimo.poom@epl.ee

Rangelt võttes polnud see kaks aastat tagasi lahvatanud Süüria kodusõjas esimene kord, kui Iisrael sekkus ja oma lennukite rakette Süüriasse tulistas, kuid rünnak oli seni kõige ulatuslikum.

Kõigepealt korraldati õhurünnak reede hilistel tundidel. Siiani Iisraeli valitsuse poolt ainult mitteametlikult kinnitatud operatsioon oli väidetavalt suunatud Süüriast Liibanoni teel olnud relvasaadetise konvoi pihta.

Iisraeli valitsusallikate väitel oli tegemist Süüria diktaatori Bashar al-Assadi valitsuse raketisaadetisega rühmitusele Hizbullah, mis on Damaskuse käepikendus Liibanonis. Süüria territooriumi ründamiseks kasutasid Iisraeli õhujõud Liibanoni õhuruumi.

Selleaga aga ei piiratud. Pühapäeva varastel tundidel raputasid ülitugevad plahvatused Süüria pealinna Damaskust. Kohalikud elanikud kirjeldasid neid lausa „maavärinatena“.

Seekord tabasid Iisraeli raketid Jamrayah' uurimiskeskust, mis arvatakse olevat seotud al-Assadi režiimi keemiarelvade programmi väljatöötamisega. Iisraeli ametlike allikate järgi oli selle rünnaku eesmärgiks hävitada Hizbullah'le määratud relvasaadetis, mitte otseselt uurimisasutus ise. Samal ajal pole välistatud, et eesmärgiks võis olla ka Süüria valitsuse käsutuses olevate ründeraketide kahjutustamine.

Küsimus Iisraeli motiividest

Just viimane, otse Damaskuse südamesse korraldatud suurem õhurünnak on tekitanud ka küsimusi, kas Iisrael ei taha Hizbullah' tegevuse takistamise sildi all hoopis tekitada olukorda, et rahvusvaheline Süüria konflikt sekkumine muutub parata-

Süüriast nädalavahetusel saadetud pilt al-Assadi alaviitide usulahu karistussalkade tegevusest sunniitide külas

Foto: AP / Scanpix

matuks. Praegu ei tea keegi seda, kas al-Assadi ettearvamatul valitsus jätab rünnaku lihtsalt vastamata.

USA president Barack Obama peab manööverdama väga kitsas ruumis. Näiteks jättis ta küsimusele esimese rünnaku kohta vastamata, teatades, et ta ei kommenteeri ning ajakirjanikud peaksid hoopis Iisraeli valitsuselt aru pärima. Obama lisas ainult, et „Iisraelil on põhjendatud õigus kaitsta end relvasaadetiste vastu, mis on suunatud organisatsioonidele nagu Hizbullah“, sest seda käsitletakse terroristliku rühmitusena.

Üldises plaanis üritas Obama samuti selgitada oma hiljutisi kommentaare seoses võimaliku sekkumisega juhul, kui leiab kinnitust, et Süüria valit-

susväed kasutasid ülestõusnute vastu keemiarelvu.

USA president teatas, et praegu ei näe ta mingit võimalust kohapeal sekkuda. „Ma ei näe stsenaariumi, mille kohaselt astuksid USA väed Süüria pinnale, see poleks hea ei

Obama: ma ei näe stsenaariumi, milles USA väed astuksid Süüria pinnale.

Ühendriikidele ega Süüriale,” lausus Obama. Kuid sellega jättis ta õhku suure küsimärgi õhurünnakute kaudu sekkumise kohta, kui peaks vaja olema.

Ja näiteks CNN teatas näda-

lavahetusel mitmele anonüümsele USA kaitseministeeriumi allikale toetudes, et viimastel päevadel on tunduvalt kiirendatud planeerimist võimalikuks Süüria sisekonflikti sekkumiseks just õhurünnakutega. „Operatsioon sisaldaks hävituslennukite ja raketide kasutamist,” rääkisid CNN-ile allikad, kel polnud õigust plaane avalikult arutada.

Iisraeli meedias arutataksegi, et sealse valitsuse sanktsioneeritud õhurünnakud Süüria vastu võivad olla suunatud USA avaliku arvamuse ja poliitika mõjutamiseks – nähes operatsiooni efektiivsust, võiksid sekkumise pooldajad heita Obamale ette nõrkust, see omakorda sunniks teda astuma samme võimaliku interventsiooni poole. ●

Valimatu tapmine jätkub

Nädalavahetusel ilmusid rahvusvahelisse meediasse uued kaadrid Süüria kodusõja õudustest. Seekordsete teadete kohaselt on piirkondades, mida kontrollivad alaviidid, lahvatanud vägivald sunniitide vastu.

Al-Assadile lojaalsed pararmilitaarsed jõud korraldasid ülestõusnute vahendatud informatsiooni järgi mitmetes küldes tapatalgud – eri allikad nimetavad hukkunute arvuks kuni 300 inimest. Kuni 5000 inimest olevat põgenenud ja otsivat teed turvalisematesse piirkondadesse, kuid karistussalgad jahtivat ka neid.

THRILLER

T R I B U T E T O

MICHAEL JACKSON

Alates 6. juunist Tartus Vanemuise suures majas
15. ja 16. juunil Tallinnas Nokia Kontserdimajas

Hooaja peasponsor

Semy

Tanja Mihhailova

Gerli Padar

Aasta toetaja
vanemuine.ee

Aasta toetaja

Ametlik autopartner

SKYPE'I PANUS

1/3 klassikalisest kõneärist on Skype telekommunikatsioonivõrgist ära võtnud, hindab Elioni tehnoloogiadirektor Kalev Reiljan. **ERR**

EESTI MAKSUKOORMUS VÄHENES

EL-i riikide maksustamistrendide kogumiku andmeil vähenes Eesti maksukoormus 2011. aastal 1,3 protsendipunkti võrra 32,8%-ni SKT-st, millega Eesti on EL-is 18. kohal. Liikmesriikide kaalu-

tud keskmine maksukoormus oli 38,8%, mis on 0,5% suurem kui 2010. aastal. Kokkuvõttes oli 2011. aastal suurim maksukoormus Taanis (47,7%) ja väikseim Leedus (26%). **Delfi**

EESTLASED EELISTAVAD SAMSUNGI TELEPHONE

40%

Eestis märtsis müüdud mobiiltelefonid olid Samsungid, järgnesid Nokia ja Sony. Maailmakuu-lus Apple'i nutitelefon iPhone on Eestis 4% turuosaga üksnes niisitoode. **Delfi**

Rongisõit kallineb lähiajal järsult

Kuna kaubavedu raudteel

kuivab kokku, plaanib

Eesti Raudtee teenida

rohkem reisijateveolt.

Andres Reimer

andres.reimer@epl.ee

Juhan Partsi juhitud majandusministeerium kavandab reisirongiliiklust jaanalinnu taktikaga, sest pole paratamatult suurenevaid dotatsioonisummasid riigieelarvesse kirjutanud.

Eesti Raudtee juhtkond prognoosib juba praeguseks majandusaastaks reisirongide infrastruktuuri tasude hüppelist kasvu, sest kaubaveod vähenevad mulluselt 25 miljonilt tonnilt aastas 21 miljonit tonnini.

„Kui varem laekus meie kaubavedajatelt aastas ligi 50 miljonit eurot infrastruktuuri tasu, siis mahu kokukuivamisega väheneb see viiendiku võrra,” ütles Eesti Raudtee juhatuse esimees Ahti Asmann. „Reisirongidelt laekus seni ligi 2,7 miljonit eurot aastas, kuid edaspidi peame reisijate vedajatelt infrastruktuuri tasu koguma vähemalt 10 miljonit eurot.”

Kaubavedajate tariife pole Asmanni sõnul võimalik tõsta, sest muidu põgeneksid vähesed Eesti Raudtee teenuseid kasutavad transiidifirmad oma kaubakogustega naaberriikidesse.

Kuigi majandusministeerium soovib raudteel kulusid kokku hoida, ei pea raudteelased investeeringute kärpimist võimalikuks. „Raudtee infrastruktuuri on seni investeeritud ligi 30 miljonit eurot aastas, mis tagab teede praeguse kvaliteedi,” nentis Asmann. „Kui riik kulutas suure summa uute ja kiirete rongide soetamiseks, millega saab sõita 120 kilomeetrit tunnis, siis tundub mõttetu lasta infrastruktuuri investeeringuid vähendada kiirused alla vanade rongide tasemele.”

Suured muutused

Parts on avaldanud seisukoha, et raudteefirma peab sisetuleku säilitamiseks innukalt uusi kliente otsima. Kuid Venemaa Ust-Luga sadama edu ei jäta Eesti transiidiarile kuigi suurt edulootust. Majandusministeerium küll tunnistas, et reisirongiliikluses seisavad lähiajal uute rongide kasutuselevõtu ja sõidugraa-

fiku tihendamisega ees suured muutused. Kuid hoolimata raudtee infrastruktuuri kasutustasu arvestamise meetodika muutmisest pole kavas kohe mingit muudatust teha.

„Eesti Raudtee infrastruktuuri majandamisel tuleb praeguste kaubaveomahtude juures hoida kulud võimalikult madalal,” selgitas ministeeriumi pressiesindaja Rasmus Ruuda. „Reisirongide poolt makstava infrastruktuuri kasutustasu suurendamiseks oleks tarvis riigieelarvest suuremat dotatsiooni, millega praegu riigieelarves arvestatud pole.”

Elektriraudtee, millest majandusministeerium vormib lähiaastateks Eesti juhtivat reisirongifirmat, peab Eesti Raudtee ligi neljakordset hinnatõusu ennatlikuks.

„Elektriraudtee saab aru, et Eesti Raudtee soovib oma vähenevate kaubamahtude juures leida uusi tuluallikaid, ent küsitav on, kas see saab toimuda riigi poolt doteeritava reisijaveo arvelt,” teatas Elektriraudtee turundusjuht Norbert Kaareste. „Esiteks tuleb rõhutada, et Eesti Raudtee küsitavate raudtee kasutustasude arvutusmeetodika on seaduse teel paika pan-

Elektriraudtee uued reisirongid vajavad senisest neli korda suuremat dotatsiooni. Foto: Elektriraudtee

Peterburi liini tulevik

Go Rail loodab Venemaa riigiraudteega juba tänava asutada ühisfirma, mis toob Peterburi–Tallinna liinile uhiuue ja kiire Siemensi rongi. Erafirma on soetanud ka seadmed, mis võimaldavad piirivalvuritel dokumente kontrollida liikuv rongis. Kui Eesti ja Venemaa lepivad kokku, et piiriületajaid kontrollib ainult üks pool sõidu ajal, lüheneb rongisõit ligi kahe tunni võrra ja rong saab bussi ees eelise.

Samal ajal valmistub ka Eesti Raudtee alustama läbirääkimisi Venemaa riigiraudteega, et hakata Go Raili asemel ise uue reisirongi investoriks. „Opereerima me ei hakka, aga kui Go Rail ei suuda efektiivselt läbi rääki-

da, siis oleme valmis osalema koos venelastega investeeringus kahe rongi ostmiseks, mis kokku läheks maksma ligi 40 miljonit eurot,” teatas Ahti Asmann. Väidetavalt pole Venemaa riigiraudtee rahul Go Railiga peetavate läbirääkimiste tempoga. Rahvusvahelise rongiliiniga opereerimise soovist on varem rääkinud Elektriraudtee, kelle soetatud Stadleri rongid aga Venemaa raudteele ei sobi.

Raudteeliini avamise mõtet pole maha matnud ka Lux Ekspressi grupi juht Hugo Osula. „Rong on sihikul, kuid praegu arendame hoogsalt bussivedusid. Tänavu toome Peterburi liinile uued bussid,” sõnas ta.

dud ning selles on selgelt kokku lepitud reisiliikluse – kui raudteed oma kaalukoormuselt vähem kulutava vedude liigi – osakaal raudtee kogutaskude katmises.”

Samal ajal kui majandusministeerium ja tema haldusalas tegutsev Elektriraudtee peidavad probleemi tõsiduse ees pea liiva alla, ütleb rahvusvaheliste reisivedude firma Go Rail välja karmi tõe.

„Kui nii juhtub (reisirongide infrastruktuuri tasu tõuseb – toim.), siis ministeeriumi poolt välja kuulutatud prioriteet – tagada korralik ühendus Peterburiga – jääb unistuseks. Siis jääb praegunegi rong seisma,” võttis teema kokku Go Raili juht Alar Pinsel. Riigisest reisijatevedu riik doteerib, aga rahvusvahelised liinid peavad ise hakkama saama. ●

RENAULT CLIO
GOLDEN STEERING WHEEL 2012 VÕITJA.

RENAULT CLIO 4

Meelde jääv esimesest pilgust. Alatiseks.

Kuumakse alates 119 €

www.citymotors.ee

5
AASTA
GARANTII

RENAULT
QUALITY MADE

CITY MOTORS

Renault Clio 4 Expression 1,2 16V 75 hj. Keskmine kütusekulu: 5,5 l/100 km, CO2 emissioon: 135 g/km. Kuumakse on arvatud järgmistel näidistingimustel: Clio 4 Expression soodushind 11 990 €; kasutusrent; sisemakse 10%; liisinguperiood 60 kuud; intress 1,75%; jääkväärtus 35%. Arvatud kuumakse on näitlik ning ei ole aluseks liisingulepingu sõlmimisel. Krediidandjaks on AS Nordea Finance Estonia. Krediidikulukuse määr on 3,36% aastas. Tutvuge finantsteenuse tingimustega www.citymotors.ee ning vajaduse korral konsulteerige asjatundjatega. Pilt on illustratiivne.

AEG MUUTUSTEKS

CITY MOTORSi esindused:

Staadioni 1, Tallinn 10132, tel: 626 4070, e-post: info@citymotors.ee
Jõe 9A, Tartu 50104, tel: 736 7893, e-post: tartu@citymotors.ee

a

ARVAMUS

EESTLASTE JA VENELASTE LIIKUMINE

Tallinnas elavad eestlased ja venelased külastavad samu piirkondi samadel aegadel, st enamus ja vähemus ei ole üksteisest isoleeritud, pigem käituvad sarnaselt. Igapäevasest tegevus-

ruumist ja kodulinnast kauge-
mal on aga ruumikasutuse erinevus suur. Venekeelsed elanikud külastavad aasta jooksul kodulinnast kaugemal poole vähem kohti, külastatakse eelkõige

venekeelsete elanikega asustatud piirkondi. Eestlaste vaba aja ruumikasutus on aga laotunud ühtlaselt üle kogu Eesti.
INIMGEOGRAAFIA PROFESSOR
REIN AHAS (SIRP)

HOLLANDE'I ESIMENE AASTA

Kui vaadata fakte, siis on [Prantsuse presidendi] esimene aasta tulemused õõvastavad. Arvud võtavad kokku, kui laastavat teed me oleme käinud: pärast 6. maid 2012 on iga päev lisandunud 1000 töötut ja riigivõlg on suurenenud 165 miljoni euro võrra. **Les Echos**

EELMISED presidendid olid valitsuse tasakaalustajad, nüüdne mitte

Kõige valitsusmeelsem Eesti president

**Priit
Simson**

arvamustoimetaja

Kas keegi teab, mis on teinud president Toomas Hendrik Ilvese nii valitsusmeelseks, muutnud riigipea tasakaalustava ameti hoopis valitsusvõimu võimendajaks? Kui teate, siis öelge mullegi.

Seal, kus eelkäijad Lennart Meri ja Arnold Rüütel sõnades seisu võrdsemaks tegid, paneb Ilves täitevvõimu ülekaalule veel paar punkti juurde. Kui Rüütel ja Meri müristasid, siis Ilves valib oma sõnade arsenalist kõige tõmbima relva. Ometi on see sama mees, kelle sõrmede alt tuli kuulud rida Paul Krugmanile: „S...me idaeurooplaste peale...”

Võimukriitilisust pole vaja, paistab Ilves ütlevat. „Et ütelda või kirjutada midagi kriitilist valitsuse või võimu kohta, pole enam vaja erilist julgust,” teatas ta 25. aprillil Loomingu sünnipäeval. „Võitluslik kirjandus, võitluslik kunst ja muu sedasorti „sotsiaalse närvi” looming evib lõpuks ainult kohalikku ja

ajutist tähendust.” Nagu kõneleks hinge- ja karjane maal, kus valitseb kahepealine kotkas.

Streik on rutinne

„Me ei tohiks luua endale illusiooni mingist imerohust, mis kõik valud korraga leevendab. Et kõik saab korda, kui vahetada välja mõni minister või terve valitsus,” arvas ta vabariigi aastapäeval. Nagu näha, ei ole poliitikute isiksuseomadustel riigipea silmis tähtsust.

Eestis oli mullu streigilaine, millesarnaseid meie uuem ajalugu teab vähe. Kuid pre-

Kus Meri ja Rüütel müristasid, seal valib Ilves oma arsenalist kõige tõmbima relva.

Tundub, nagu kõneleks hinge- ja karjane maal, mida valitseb kahepealine kotkas.

sidendi jaoks on tööseisakud puhas rutin. „Nägime lõppeval aastal mitut streiki,” pajatas ta aastavahetusel. „See on küpses demokraatlikus riigis iseenesestmõistetav. (...) Meeleavaldused pälvivad demokraatlikes riikides meedia kõrgendatud tähelepanu alles siis, kui need muutuvad vägivaldseks.” Ühesõnaga, kõik on normaalne. Valitsus ise läks küll vahepeal natuke rohkem

närvi, nimetades streikimist eestivaenulikuks tegevuseks.

President Meri paistis vähemalt aru saavat, et kriitilisus tuleb kannatamatusest ja kannatamatus kannatustest. „Paar aastat tagasi võisime ümber jao-
tada üksnes vaesust, mille olime pärinud Vene ajast, nüüd on jõudnud kätte aeg rakendada vaba turumajanduse sotsiaalseid mehhanisme.” (1994)

Mitte ainult arvudest

Ilves puistab andmeid tööpuuduse vähenemisest ja majanduskasvust. Seda tegi ka Meri, kuid lisas juurde: „Lugeja loeb lehest, kui edukas on Eesti, aga samas ta hüüab: „Mul on köht tühi!” (1995)

Eesti valitsus kannab van-
gis istuva Ukraina opositsiooniliidri Julia Tõmošenko sisuliselt maha. Ilves, kes mullu tühistas visiidi Ukrainasse, kommenteerib: „Nagu me Eestis enda liitumiskõnelustest hästi teame, sõltuvad ühe riigi ja Euroopa Liidu suhted eeskätt sellest, kas tegemist on demokraatliku õigusriigiga või mitte.” Ja ongi kõik.

Presidendil on teine ametiaeg, tal pole vaja enam kellegi hääli. Või on? Äkki ta arvabki, et Eesti Panga nõukokku pürginud Mart Laar on parteipoliitikat taandunud, ehkki Laar ise polnud sellest veel kuulnud? Minu arvates on Ilves liiga intelligentne, et midagi sellist siiralt väita. Pigem on tal oma programm, mida me ei tea. ●

SURM tuleb, see on kindel. Me peaksime selleks valmistuma

Surmaks valmistudes

**Margit
Adorf**

toimetaja

Andrei Hvostovi siiras jutt (LP 20.4 ja EPL 22.4) mõjus paljudele nagu lapse hüüatus muinasjutus: „Kuningas on alasti!” Nad teadsid, et asjalood on just nii, nagu on, kuid nii siiralt ja nii valju häälega sellest ei räägita. Loo vastukajadest on nüüd kooruma hakanud uus teema: mitte hooldamine ja selle raskus, vaid suremine ja iseenda eest hoolitsemine.

Tuuli Jõesaar haaras kinni Taavi Rõivase väljendatud mõtetest (EPL 29.4), et vanainimese kinnisvara tuleks välja üürida, ja hüüatas emotsionaalselt (EPL 30.4), et kui vanurilt tema kodu ära võtta, siis see panebki ta kiiremini hääbuma: siis jõuab talle kohale, et tagasi-
teed ei ole, nüüd on aeg surra.

Eluvõõras jutt

Rõivase soovitus korterit välja üürida on muidugi rumal – vanainimeste ja pikaageste voodihaigete korterid ei ole üldjuhul otsemaid üürimiskõlblikud, neis on vaja enne üürileandmist remonti teha.

Sama eluvõõras on jutt, et suremine jõuab vanainimesele kohale ootamatu avastuse-
na, mis šokeerib ja nullib äkitse-
selt seni veel soonis pakitsenud elutahte. Ma muidugi ei mõtle seda, et surma peaks kogu elu muudkui ootama. Nii nagu inimeste elu on erinev, on erinev ka nende surm. Mõni põrutab hooga vastu seina, teine kidub, kolmas hääbub, mõnel õnnestub surra väärikalt, teine teeb seda suure publikumenu-
ga, kolmas kaob lihtsalt ühel hetkel orbiidilt. Mõni haarab ohjad enda kätte, teine laseb end kanda minnalaskmismeeleolust... Kui elamisest on võimalik kõrvale hiilida, olgu siis vaikselt nurka pugedes või end rutini mattes, siis vikatimees otsib ühel päeval üles meid

kõiki. Surm tuleb, see on kindel. Millal? See on juba iseasi, kuid me peaksime selleks valmistuma.

Surmaks valmistumise viise on erinevaid. Räägin siin sellest hooldekodu või vanadekodu hirmu/lootuse valguses. Täna-
sed vanainimesed on elanud oma nooruses ja keskeaski teistsuguses ühiskonnas: korter oli riigi oma, hoolde- või vanadekodusse sattumise ees oli suur hirm, sest ega seal mingit lusti ja lillepidu polnud. Selleks, et endale kuldset elusügist kindlustada, polnudki suurt muud teha kui lapsi. Siis oli lootus, et lapsed toetavad ja hoolitsevad.

Tänapäeva noorem põlvkond on näinud teistsugust elu ja meie peaksime teadma, et laste olemasolu ei ole kuld-

Kui pole võimalik aidata elada, siis peab olema võimalik aidata surra.

Elamisest on võimalik kõrvale hiilida, aga vikatimees otsib ühel päeval üles meid kõiki.

se elusügisel jaoks piisav garanti. Nad võivad mööda maailma laiali lennata või elada ise oludes, mis pole just kiita. Lühidalt: neil on oma elu.

Kõikidel hooldajatel on õigus elada oma elu ja sellele peab mõtlema nii riik kui ka iga inimene ise. Tänapäeval peame me teadma, et kõik maksab raha. Mina ei ole kindlustanud oma elu paljude laste kasvatamisega, kõigile pole seda antudki. Küll aga tunnistasin ühel hetkel, et nüüd olen juba piisavalt vana selleks, et hakata vanuripäevadele mõtlema. Otsin pika laenuga korteri ja sölmisin elukindlustuse.

Kuldne elusügis

Mõtlesin väga pragmaatiliselt, et kui pensipõlveni välja vean ja juhtun olema üksik vanainime-
ne, siis on mul vähemalt ühel hetkel korter, mille saab vajaduse korral maha müüa või välja üürida, abiks seegi. Ega kodu pole see, mida endaga hauda kaasa vead, see on ikka hing, mille eest tuleb hoolt kanda.

Ma pole kindel, et tahaksin kõrges eas kommuunielu

proovida, nagu Hvostov soovitas, kuigi ka see on väga hea mõte. Need, kel pole võimalust kinnisvara hinge taha sebita, saavad suunata rohkem tähelepanu oma keha korrasole-
le – liikuda, hingata, jälgida, mida suhu panna, õigel ajal aega maha võtta ja puhata... Kõik see muidugi ei taga, et siiski midagi ei juhtu ja ikkagi ei lõpetata abivajava voodihaigena. Kokkuvõttes ei garanteeri ei lapsed, kinnisvara, kindlustus ega tervislikud eluviisid seda, et kuskilt ei tule mingi sandistav pauk. Siin läheb vaja ka riigi toetust, konkreetset abi, mitte soovitusi sõbrannadele helistada või korter välja üürida. Ja mitte mingit mupolikku käitumist, et kuigi õigus on olemas, siis kuna sa seda liigutust ei teinud, siis väänname trahvi.

Surra tuleb kõigil

Rõhutan veel kord: õigus elule, OMA elule on kõigil, kes on siia ilma sündinud. Ja teine elu põhitõde: surra tuleb meil kõigil. Selleks on võimalik valmistuda – ISE, OMA surmaks. Kui riigil ei ole vahendeid, millega leevendada hooldatavate ja hooldajate piinu, kui riik ei ole võimeline tagama oma kodanikele väärikat elu, siis peaks hakkama mõtlema eutanaasia seadustamis-
sele. Õigupoolest pole tähtis see, kas kellegi kodu saab maha müüa või välja üürida, vaid see, et nii nagu inimesel on õigus elada väärikalt elu, on tal ka õigus väärikalt surra. Surm on elu osa, selle ees silmade kin-
nipigistamine ei aita. Kui pole võimalik aidata elada, siis peab olema võimalik aidata surra.

Mida saab meist teha igaüks, nüüd ja praegu? Saab alustada sellest, et mitte hukka mõista neid, kes soovivad puhkust, olgu selleks siis omastehooldaja, kes tahaks nädalat paar aastas hooldamisest eemal olla, või hooldatav, kes igatseks heita viimses-
se unne. Inimvõimel on piirid, iga inimene on erinevad võimed – kogukond, kes ümbritseb, peab olema meelelaadilt toetav. Ei maksa teisi inimesi nende õnneluses hurjutada, targutada, lolle soovitusi jagada ega halada. Tuleb toetada, kui seda palutakse, ja mitte hukka mõista. Sellest algab mõistmine. ●

HILLAR METSA METSIK MAAILM

VARJUPAIGAPOLIITIKAST

Eestis oli eelmisel aastal 75 varjupaigataotlejat, pagulasstaatus või sarnane rahvusvaheline kaitse anti kahekümnele inimesele. See moodustab 0,00001538% meie rahvaarvust. Kas see on

miski, mille üle peaksime tundma uhkust või häbi?

EESTI INIMÕIGUSTE KESKUSE JUHATAJA
KARI KÄSPER (ERR)

VIISAVABADUSEST VENEMAAGA

Kõik spioonid ja riigikukutajad, kes Venemaalt võivad tulla, saavad niikuinii viisa ja seda väga lihtsalt ning tasuta, muud kurjategijad peavad maksma. Viisarežiim teeb raskemaks vaid loen-

damatute turistide ja väiksemate ärimeeste tuleku siia husaaritsema ja tohutult raha loopima.

OLEV REMSU (PÕHJARANNIK)

INTRESSIKÄRBE

Kindlasti on odav raha kriisi ajal mõnus. Aga vähem mõnus on tõsiasi, et odav raha oli üks praeguse kriisi põhjuseid.

Hospodářské noviny

VANASÕNA

Vanal mehel seisab surm silma ees, noorel mehel käib surm selja taga.

VÄLJARÄNDAJATE laste eestimeelsuse säilitamine on tähtsam kui talentide kojukutsumine

Mis saab väljarännanute lastest?

Tuuli Jõesaar

reporter

Mitu Eestist ära kolinud inimest on teie tutvusringkonnas? Lugesin enda tutvavd kokku ja leidsin, et tunden isiklikult 15 inimest, kes on Eestist ära kolinud. Enamik neist on end uutes koduriikides hästi sisse seadnud, neil on töö, kodu, elukaaslane ja lapsed.

Väljarändajatest on kirjutatud mitmeid artikleid ja enamasti on need tutvustanud erinevaid arvutuskäike lahkunu-

te arvu kohta ja analüüsinud küsitlusi, kui paljud veel kavatsevad minna. Lahkujate endiga pole kuigi palju räägitud ega küsitud, miks nad on läinud ja mis tooks nad tagasi.

Kui mul tekkis võimalus teha väljarändajatest Kanal 2-s dokumentaalsarja, võtsin pakkumise rõõmuga vastu. Võimalus külastada väljarändajaid nende uuel kodumaal ja kuulata Eestist lahkumise põhjuseid oli äärmiselt huvitav. Intervjuudest kerkis esile neli mõtet.

Kuidas ära elada?

See on muidugi lahkumise esmane põhjus. Isegi need, kes kinnitasid, et ei läinud Eestist ära palga pärast, vaid läksid otsima väljakutseid või järgnesid armastusele, tunnistasid, et uuel kodumaal on nende elatustase kõrgem.

Mida pead saavutama?

Skandinaaviasse kolinud eestlased osutavad, et Eestis on

keerukam elada, kuna siinne edukultus asetab inimeste õlule raske koorma. Skandinaaviast ei väärtustata inimest vastavalt sissetulekule. Inimene on inimene. Rootsi kolnud eestlased tõid esile ka selle, et näiteks müüja ja arsti palga vahe ei ole väga suur, see omakorda tasandab ühiskonna vastuolusid. Senikaua, kuni meie väikeses rabelevas stressiühiskonnas pole väärt ükski amet, mis ei tegele juhtimise või vahendamisega, pole loota ka väljarände pidurdumist. Miks peaks siia jääma ükski klienditeenindaja, kellesse suhtutakse kui armetusse läbikukkujasse, ent samal ajal nõutakse temalt leti taga säravat naeratust?

Kuidas saad elu kujundada?

Eestis on täiskasvanuna ameti vahetamine raske. Jah, justkui on nii, et kooli võib minna igaüks. Aga edasi? Kui uue ameti õppimise kõrvalt täiskoormusega töötamisega hakkama ei

saa ja sissetulek kaob, võib nälga kergesti majja tulla. Elukestva õppe ja ümberkvalifitseerumise loogika ei hakka tööle seni,

Sageli on nende peredes kaks, isegi kolm last. See teeb lahkunute arvu mitmekordseks.

Meie riik võiks püüda nendeni ulatuda näiteks eesti keele õppe toetamisega.

kuni täiskasvanud õppija, uue ameti omandaja ei saa toetust, mis võimaldab tal toime tulla. Eestist ära kolinud eestlased räägivad, kuidas nad on uuel kodumaal uue, sealsetele vajadustele vastava ameti õppinud ja õppimise ajal saanud kas mugavalt osakoormusega töötada või piisavaid õppetoetusi, et ära elada. Võib-olla jää-

nuks nad Eestisse, kui saanuks siin samasugustel tingimustel omandada uue, eelmisest tulusama ja vajalikuma eriala?

Mis saab järeltulijatest?

Minu kohatud uued väliseestlased räägivad: nad on eestlased ja jäävad eestlasteks, asukohariik ei defineeri rahvust. Eesti keelt ja kultuuri hoiaavad nad aus. Kuidas aga jääb nende lastega? Sageli on uute väliseestlaste peredes kaks või isegi kolm last. See kasvatab siit lahkujate arvu ju tegelikult kahe- või isegi kolmekordseks! Need lapsed kasvavad paratamatult rohkem või vähem uue kodumaa kultuuri sisse, sest kuigi kodus räägib nendega vähemalt üks vanem eesti keeles, on ümbritsev keskkond muukeelne. Kodumaaga hoiatakse peale pere sidet veel ajalehtede kaudu – Eesti veebiportaali võetakse lahti enami- kus peredes isegi mitu korda päevas. Oma laste keeleõppeks

on osa Eestist lahkunud noori eestlasi isegi raha kokku pannud, et lastele eesti keele õpetaja palgata.

Siin ehk ongi Eesti võimalus. Palgataset ei suuda Eesti hoobilt tõsta. Ilmselt läheb aega ka sellega, et muuta väärtuskäitumist, lasta iga ameti esindajal tunda end oma riigi hinnatud kodanikuna. Aga vast saab Eesti teha midagi, et lahkujate lastel oleks tihedam side selle maaga, et nemad tahaks kunagi siia tagasi tulla. Igal pool maailmas on kasvamas uus väliseestlaste põlvkond, siit viimasel kümnendil lahkunute lapsed. Selleks, et neil säiliks parem side Eestiga, võiks meie riik püüda nendeni ulatuda keeleõppe või uute väliseesti kogukondade kasvõi sümboolse toetamisega. ●

Dokumentaalsari „Lahkujad” on alates 6. maist esmaspäeviti Kanal 2 eetris. Tuuli Jõesaar on saate toimetaja.

Island!

**Telli
EESTI EKSPRESS
ja avasta maailma!**

Eesti Ekspress viib 3 tellijat koos kaaslasega maailma äärel - ainulaadsele Islandile!

1. Telli leht. Telli Eesti Ekspressi täispakett või digipakett vähemalt 6 kuuks või otsekorraldusega enne 17. maid ja osale reisiloosis.

2. Registreeru. Loosis osalevad kõik uued ja olemasolevad tellijad, kes annavad oma reisisoovist teada.

3. Võida. Auhinnareis toimub **4.-9. juulil 2013**. Sisaldab lennupileteid otselendudele Tallinn-Keflavik-Tallinn, transfeeri, majutust hotellis koos hommikusöökidega ning ekskursioone mööda Islandit. **Reisi giidiks on Eesti Ekspressi ajakirjanik Askur Alas.**

Telli ja registreeri aadressil www.ekspress.ee/island

Klienditugi: tel 680 4444, e-post klienditugi@lehed.ee

Eesti Ekspressi tellija saab reisi osta soodushinnaga 799 €.

Reisi korraldab Germalo Reisid.

Broneeri reis telefonil 611 0600 või e-postil germalo@germalo.ee.

Kriitiline pilk Jäälahingu müütidele

Intervjuu

Mart Niineste
ajakirjanik

Ajaloolase Andres Adamsoni uue teose pealkiri „1242. Müüti murdes” räägib enda eest. Tõde sulab jää alt välja.

●● Mis mees oli õigupoolest Aleksander Nevski? Raamatust jääb mulje, et tollast Venemaad valitses mongolite armust kamp sugulastest seiklejaid oma sõjasalkadega...

Vürst Aleksander, kes hiljem oli viimase valitsejana korraga nii Kiievi kui ka Vladimiri suurvürst, on Venemaa ajaloo üks kesksemaid tegelasi. Võimupoliitik, kes vahendeid valimata oma tahtmist läbi surus. Ka koostöö mongolitega oli tema ja ta isa, suurvürst Jaroslavi huvides. Milline ta nii-öelda tööst vabal ajal, inimesena oli, jääb teadmata, kuid just tema isiku tähtsus nii omas ajas kui ka hilisemates kujutelmades on põhjuseks, miks just temaga seotu, sealhulgas Jäälahing, ajalookirjutuses nõnda esile on tõstetud.

●● Nagu „Eesti ajaloo” teisest köitest, jääb ka teie raamatust mulje, et eestlastel oli vähemalt esimesel vallutusjärgsel sajandil pealtvaatajast märksa olulisem roll.

1240. aasta paiku oli Eesti omamoodi siirdeühiskond, milles uus alles põimus, lõimus ja võitles vanaga. See osa ülikonnast, mis oli vallutajatega koostööle läinud, säilitas suures osas oma positsioonid, sulandus uude eliiti ja saksasus hiljem. On üsna veider, et me hilisemat, osalt kohalike juurtega maa-aadlit nõnda

Eesti alistamise positiivne kaasnähe oli suurem stabiilsus, vähem rüüsteretki.

võõristame, täiesti koloniaalse iseloomuga Hansat aga millegiski olemuslikult positiivseks peame. Sest see olevat toonud kaasa inimeste, ideede, kaupade liikumise? Seda võib kogu vallutuse kohta öelda. Lihtsa talupoja jaoks tõi vallutus kaasa uue ametliku usu ja teatud maksutõusu. Kuid viimast kompenseerisid edaspidi rahulikumad olud ning igapäevases eluringis muutus vähe. Tagantjärele tarkuses kinnitame, et „seaduspärane...”, et „hilisemad arengud ja kultuurimõjud...”, et „tänu sellele...” ja nii edasi. Ei tasu end aga petta, vallutus ikkagi toimus. Saadi lüüa. Enamik sellest samast ülikonnast, vastupanuvaimu ja iseolemissoovi kandjaist, hukkus. Iseotsustusõigus – kui otsus-

Nižni Novgorodis peeti mullu kevadel Jäälahingu 770 aasta juubelifestivali, millega kaasnesid ka keskaja mängud. Foto: RIA Novosti

tamises hiljem ka edasi osaleti – oli ikkagi kaotatud.

●● Mida sellised üsna regulaarsed rüüsteretked, millest üks lõppes Jäälahinguga, tollase talupoja argipäeva ja toimetuleku plaanis kujutasid?

Ega see midagi head kaasa ei toonud. Üks Eesti alistamise ja sundristiusustamise positiivne kaasnähe oli varasemast suurem stabiilsus, rahulikumad ajad, just vähem rüüsteretki. 1240. aastaiks polnud need ajad küll veel päris käes, ehkki tollaste kõige ohtlikumate rüüstajate leedulaste tegevusele oli Liivimaal juba mingi piir pandud.

●● Kuidas suhtute väitesse, et rahvuslikud ajaloonarratiivid ongi rajatud juhuslike sündmuste ületähtsustamisele?

Päris nii see ei ole. Taolisse väitesse on peidetud halvaks panev suhtumine nii rahvuslikku ajalookirjutusse üldse kui ka narratiivi – ajaloosündmuste ja -protsesside sidusasse esitust. Kummaski pole midagi halba. Rahvuslik vaatepunkt peab lihtsalt arvestama laiemat pildiga ja peaasi – olema võimalikult aus, jätmata tahtlikult midagi ebameeldivat või ebamugavat kõrvale, aga ka olles teadlik oma vaatepunkti piiridest ja piiratusest.

Erinevate rahvuste vaatepunktid võivad minna osaliselt vastuollu, ilma et kumbki sellest otseselt vääraks muutuks. Kord küsiti minult Moskvast ühel konverentsil, miks on Ivan Julm Eesti ja Läti ajalookirjutuses nõnda negatiivne tegelane. Küsisin vastu: kuidas temasse Liivimaalt vaadates saab suhtuda?

Mis aga vormi puutub, siis selleks, et ajaloo uurimise käigus väljaselgitatu üldiselt kasutatavaks teha – et ajaloo uurimisel üldse mõtet oleks –,

Andres Adamson

Foto: Rauno Volmar

„1242. Müüti murdes”

Andres Adamson
●● Argo

Kaks müüti

●● Nõukogude ajal paisutati Jäälahingu tähtsust ja osalejate arvu tunduvalt üle. See olevat pannud seisma ristisõdijate tungi itta ja lahingus olevat osalenud 17 000 kuni 19 000 võitlejat.

●● Tänapäeval on mindud teise äärmusse, kujutades Jäälahingut paarisaja mehe vahelise tühise kähmlusena. „Eesti ajaloo” II köide jätab selle sisuliselt tähelepanuta.

tuleb materjal nagunii lugu-deks vormida. Narratiiviks. Sootuks iseasi on, et sageli ei arvesta taolised rahvuslikud narratiivid laiemat pildi ega ka teiste rahvaste ajaloonägemusega, lihtsustavad ja üldistavad üleliia, eiravad osa olemasolevat teavet ja nii edasi. Ent peamine eksitus teie tsiteeritud väites on muus. Rahvuslikud narratiivid pole rajatud mitte juhuslike, vaid hoolega valitud sündmuste esitusele.

●● Jäälahingu puhul peaks Eestis ju rõõmu laialt olema, polnudki nii tähtis sündmus ega suur kaotus, kui seni räägiti?

Oli ikka suur kaotus. Veerand Liivi ordu sai lahingus hukka, hulk eestlasi samuti. Peamine aga – Jäälahing oli arvatust mitu korda väiksemast mastaabist hoolimata ühe kaotatud sõja lõppakord. Korraks olid ristisõdijad kehtestanud oma kontrolli Pihkva ja Vadjamaa üle ning nüüd sealt välja löödud. Jäälahing pani selleks korraks punkti ja oleks seda küllap teinud ka siis, kui kokkupõrge ise oleks liivimaalaste jaoks edukam olnud.

●● Kas kokkuvõtteks võib öelda, et Nevskil vedas, et ta kangelase ja pühakuna ajalukku läks?

Kuna Nevski oli hilisema Moskva dünastia esiisa, on tema rolli ajaloo muidugi paisutatud, temaga seotud esile tõstetud ja muud kõrvale jäetud. Kõik muidugi ei mahugi massidele mõeldud ajalookäsitlustesse – müütidesse. Kuid tema osa sündmustes ja arengutes oli ka ilma paisutamisteta päris suur. Vedamisest otseselt rääkida ei saa, tegemist ei olnud haibitud tühisusega. Ent tegemist polnud kaugeltki ka ajaloo suurima vene(maa) lasega, nagu talle hiljuti omistatud tiitel kõlab. ●

RAAMATUD

TUNNELI-TÜDRUK

A. Roslund, B. Hellström
Tõlkinud Mari Jesmin, 272 lk
Eesti Raamat

Komissar Ewert Grensi laual on 32 lahendamata juhtumit. Aga kui Sankt Görani haigla keldrikoridorist leitakse surnud naine, peab ta kõik muu kõrvale jätma. Samal ajal seisab politseimaja fuajees 43 võõrast keelt rääkivat last. Mariana Hermansson tõmmatakse pingelisse uurimisse, mis ulatub Rootsi piiridest väljapoole. Lõpuks on Ewert Grens ja tema kolleegid sunnitud minema mõrvarit otsima Stockholmi tänavate alla.

APTEEKER MELCHIOR JA PIRITA KÄGISTAJA

Indrek Hargla, 412 lk, Varrak

Tallinn, anno Domini 1431. Apteeker Melchior valmistub saatma oma poega selliõpingutele Saksamaale, kui ta ootamatult palutakse Pirita kloostrisse tarkade meeste konsiiliumisse. Kloostri maadel leiab ta lume alt välja sulanud laiba. Tema esimene kokkupuutumine Pirita kägistaja ohvriga ei jää sugugi viimaseks. „Pirita kägistaja” on Hargla ajalooliste romaanide sarjas neljas apteeker Melchiori lugu.

TÄISKUU PÕHJATU KAEV

Kai-Mai Olbri, 218 lk, Canopus

Luulekogu sisaldab 80 luuletust paratseelselt nii eesti kui ka hispaania keeles ja 16 värvilist pilti autori maalidest. Kai-Mai Olbri luule kannab tugevat eksootilist laengut, rikastades luulemaastikku rohkete Hispaania ja Ladina-Ameerika motiividega. Avaneb kunstniku silmaga nähtud ja luuletaja värssidega loodud kirev maailm, mis ületab keelepiire. Kuu müstiline kuma loob luuletustele lummava fooni, mille taustal ka armastuslühirika omandab avaramad ja õhulised mõtted.

VAIKUSE PÄEVAD

Merethe Lindström
Tõlkinud Riina Hanso, 176 lk
Eesti Raamat

Abielupaar, kellel on kolm last ja hulk lapselapsi, on sõlminud sõnatu kokkuleppe minevikust mitte rääkida. Kui mees üha rohkem endasse sulgub ja rääkimise koguni lõpetab, otsib naine teed, kuidas üksindusest ja vaikusest pääseda. See on pingeline peredraama vaikimisest ja vaikusest, armastusest kahe inimese vahel, kes on sunnitud lõpuks tunnistama, et mõningaid asju ei saa kõrvale tõrjuda.

SINU PARIM SÖBER – LABRADORI RETRIIVER

Margaret A. Gilbert, Tõlkinud Ave Jäger, 168 lk, TRB

„Sinu parim söber – labradori retriiver” käsitleb tähtsamaid selle tõuga seotud teemasid nagu tõuajalugu, tõustandard, koera kutsikaiga, treenimine, tervise seotud küsimused, näitused ja nii edasi. Raamat on asendamatuks abimeheks nii koeraomanikule kui ka nendele, kes alles mõtlevad koera võtmisele. Tegu pole pelgalt tõlkekirjandusega, vaid Eesti tingimustele vastavaks kohandatud käsiraamatuga.

MÖTTETERA

„Kogu tõde on see, et kui naised muutuvad aastate jooksul targemaks, siis mehed lapsikumaks,” võttis Erik otsad kokku. Mart Kadastik, „Kevad saabub sügisel”, lk 50.

RAUA PREEMIAD

Täna kell 15 antakse Tallinna rae-kojas välja Kristjan Raua kunsti-preemiad. Tänavu antakse preemiad neli: Juta Kivimäele Eesi skulptuuri uurimise ja tutvustamise eest, Rait Präatsile näi-

tuse „Läheb järjest kiiremaks?” eest, Tõnis Saadojale teatri NO99 laemaali eest ja Evi Tihemetsale 2012. aasta isikunäituste eest. Ühe preemia suurus on 2240 eurot. **EPL**

LIIVI AUHIND

Tänavuse Juhan Liivi luuleauhinna sai Maarja Pärtna luuletuse „Sees” eest. Müürilehe tegevtoimetaja Pärtna on avaldanud luulekogud „Rohujuurte juures” ning „Läved ja tüved”. **EPL**

„LAULURÄSTAS” KOHTUS

Kirjanik Harper Lee kaebas koh- tusse oma agendi, kes väide- tavalt kasutas tema kuulmis- ja nägemispuuet teose „Tappa laulurästast” autoriõiguste väl- jameelitamiseks. **Reuters**

Kolm Prima Vista väliskülalist, kelle esinemisi ei tasuks maha magada

Tartus algab neljapäeval kirjandusfestival Prima Vista, mille tänavune moto on „Aeg lendab”.

Kaarel Kressa
kaarel.kressa@epl.ee

Kes? Joel Haahtela (1972), soome prosaist. Eesti keeles ilmus Haahtelalt mullu romaan „Liblikakoguja”, milles ootamatult maja ja liblikakollektsiooni pärijaks saanud mees otsib mööda Euroopat kinkija jälgi. Tänavu kevadel ilmus ka „Elena”, kus üksildane eakas mees otsib pargis kohatud lummat naist. Teos kandideeris ka Finlandia auhinna.

Miks? Seni kaheksa romaani avaldanud Haahtela on kodumaal väga kõrgelt hinnatud autor, kelle teoseid on tõlgitud ka saksa keelde. Üks tema romaane on võitnud Olvi kirjanduspreemia, kaks korda on

Joel Haahtela

teda nomineeritud Finlandia preemiale. Sirgjoonelist narratiivi armastav lugeja satub küll ahastusse, sest psühhiaatriadoktorina ja praktiseeriva hingearstina huvitab Haahtelat inimeste sisekosmos: eelkõige see, kuidas töötab mälu, miks, mida ja kuidas me mäletame. Soomes on kriitikud teda nimetatud impressionistlikuks, aga ka kafkallikuks autoriks.

Millal? 10. mail kell 18 Tartu

kirjanduse majas, 11. mail kell 13 Valga kultuurikeskuses.

Kes? Leonid Mletšin (1957), vene ajaloolane, ajakirjanik ja prosaist, kes keskendub peamiselt Nõukogude Liidu ajaloole. Kümnekonna aasta eest ilmusid eesti keeles kaks tema koguteost, mis andsid entsüklopeedilise ülevaate KGB esimeeste ja kommunistliku riigi välisministrite elulugudest. 2010. aastal tõlgiti eesti keelde biograafia „Antropov”, 2011. aastal „Brežnev”.

Miks? Nagu viidatud, ei vaja Mletšin eesti ajaloo huvilisele enam erilist tutvustamist. „Kõik need hallid mütakad, keda me mäletame mausoleumil ravis seismas ja kelle nimesid sai tähestiku järjekorras lugeda järjekordsete nekroloogide alt, omandavad näo ja sisu,” kiitis Andrus Kivirähk „Brežnevi” ilmudes Mletšini oskust ajalooliste isikute hin-

Leonid Mletšin

gedesse süveneda. Prima Vista näitab ajaloolane oma filmi „Kallis Leonid Iljitš”, peab avamisel loengu poliitika teenistusse rakendatud ajaloost ja istub Jaan Kaplinskiga vestlusringi, et rääkida aja lendamisest kui sellisest.

Millal? 9. mail kell 12 TÜ raamatukogus (loeng), 10. mail kell 19 Tartu Uues Teatris (film ja vestlus), 11. mail kell 13 TÜ peahoone auditoriumis 128 (vestlus).

Kes? Olga Tokarczuk (1962), poola prosaist. Loomingu Raamatukogus ilmus 2005. aastal tema proosakogu „Maailma kõige inetum naisterahvas”. Mullu ilmus eesti keeles kahe perekonna lugu käsitlev jõgiromaan „Algus ja teised ajad” ja tänavu „Päeva maja, öö maja”, mille tegevus toimub mitmel sajandil ja tegelaste sekka on kaasatud nii kesk- aegne pühak kui ka tänapäevane libahunt.

Miks? Tokarczukile omane mütoloogiline realism on tal- le toonud nii palju austajaid, et üldiselt peetakse teda üheks tänapäeva olulisemaks poola kirjanikuks. Nagu Haahtelat, tõukas ka teda kirjutama inim- vaimu uurimine: psühholoo- giharidusega Tokarczuk töö- tas enne raudse eesriide lan- gemist psühhoterapeudina ja nimetab ennast jungiaaniks. Olulisel kohal on Tokarczu- ki teostes katoliku sümbolite

Olga Tokarczuk

mõju. Kiriku vari ei jäta poola autorit kuidagi rahule, kui- gi ta nimetab katoliiklikku rah- vuslust neurootiliseks teatriks.

Millal? 9. mail kell 17 Tartu linnaraamatukogus, 10. mail kell 17 Tallinna keskraama- tukogus. ●

Kadastiku debüüt: vanad hobused kaerapõllul

Arvustus

Kaarel Kressa
kirjandustoimetaja

Auväärses eas meeste erootilisi avantüüre ja mõtisklusi on esitatud ajakirjandusliku neutraalsuse, peaaegu leigusega.

Mart Kadastiku debüüt-romaan „Kevad saabub sügisel” väärtust hinnates tuleb nõustuda Jan Kausiga (PM 04.05): arvestatav debüüt, häbi tundma autor ei pea, aga kokkuvõttes kisub lugu pisut lohisevaks. Millegi poolest meenutab teos Rein Veidemann viimast romaani „Tund enne igavikku” – väärikas eas mees-tegelased mõtisklevad ENSV-s veedetud mineviku ja tehtud valikute üle. Vahe on selles, et kuigi ka Veidemann süveneb päris romaani alguses mina-tegelase „kabja” anatoomilistesse iseärasustesse, räägitakse Kadastiku romaanis seksist ikka oluliselt rohkem. Kas just selle pärast, aga iga- tahes on Kadastiku tekst ka palju mõnusam lugemine, või ütleme lihtsalt, et raamat on huvitavam.

Hea lugemusega sõbratar,

kes neid mõtteid enda nime all avaldada ei tihanud, arvas, et nendes teostes ilmnevat diskursust võiks kokku võtta kui „Barbara Cartland 60-aastasele mehele”. See tähendab, et narratiiv pakub sedasorti lugejale tröösti: Veidemann teoses võgutab tudengineiu ära paha-aimamatu õppejõu, Kadastiku omas aga armub 25-aastane neiu 60-aastasessa mehesse, kes on pealegi ratastoolis. Ka teiste Kadastiku eakate tegelaste ümber tiirlevad vastupandamatu jõuga noored naised.

Romaani diskursust võiks kokku võtta kui „Barbara Cartland 60-aastasele mehele”.

„Tundub, et sel hooajal on noortel naistel cesti kirjanduses üldse kaks peamist võimalust: armuda 60-aastasessa või end ära tappa,” arutles sõbratar. „Veidemann ja Kadastiku teoseid ühendab ju omavahel esimene lahenduskäik, Kadastiku romaani ja Rein Raua „Rekonstruktsiooni” jälle teine.”

Kadastiku teos pole siiski „vanade räpaste meeste” apo-

Kadastik on öelnud, et raamatus on armumise hõngu, kuid vähe armastust.

Foto: Ester Vaitmaa

loogia, vaid ajakirjaniku neutraalsusega kirjutatud realistlik pildijada meie aja inimestest – ärimees, ajakirjanik, ooperilaulja, arst.

Seejuures ei tikugi eriti pähe mõte, kas ajakirjanikust tegelast võiks siduda miski „sellesama” ajakirjanikuga, paistab, et Kadastik näeb oma peast kaugemale. Klassikaliseks saanud süüdistust kasutades võib muidugi öelda, et ka selles debüütromaanis puuduvad täielikult positiivsed tegelaskujud ja nagu muuski nüüdiskirjanduses, peegeldub siingi ajastu julmus, elupõletamine, hoolimatus ja üksindus.

Jah, „Kevad saabub sügisel” ei ole kindlasti selline tänapäeva raamat, mis suudaks Kärt Hellerma (EPL 03.01) üleskutset järgida ja „pakkuda lohutust”. See-est on Kadastiku tekstis tuntav annus kaasaaravat siirust, nii et üldiselt tahaks näha küll, mida ta järgmiseks kirjutab. ●

„Kevad saabub sügisel”

Mart Kadastik
● Varrak

SUVEMÖÖBLI SUPERPAKKUMISED SOTKA.EE

S SPORT

KÄSIPALLI FINALISTID

HC Kehra/Daisy kohtub Eesti käsipalli meistrivõistluste finaalis Põlva Servitiga. Esimene mäng on 9. mail. Pronksiomaniku selgitavad omavahel HC Viljandi ja HC Viimsi/Tööriistamarket. **Delfi**

JALGPALLI MEISTRILIIGA IX VOOR

Eesti meeste jalgpalli meistriliiga IX vooru mängudes alistas FC Levadia suurte raskustega 0 : 1 kaotusseisust FC Kuressaare 2 : 1 ja tõusis sellega liiga uueks liidriks. Narvas tegid Trans ja Tallin-

na FC Infonet 1 : 1 viigi. Tallinna Kalev võitis Paide Linnameeskonda 1 : 0, Sillamäe Kalev võitis FC Florat 2 : 1. Täna kohtuvad vooru viimases mängus Nõmme Kalju ja Tartu Tammeka. **EPL**

KONSA KOHTUS

Harju maakohus peab täna eelistungi jalgpalliringkonda raputanud kokaiiniäri süüasjas, milles astuvad kohtu ette viis meest, sealhulgas koondises mänginud Oliver Konsa (pildil). **ERR**

Tarvale tõi võidu kõva maa-alakaitse

Korvpalli meistriliiga pronksiseeria avamängus alistas Rakvere Tarvas TYCO Rapla 75 : 63.

Pärt Talimaa
part.talimaa@epl.ee

„Panime täna (eile – toim) ikka kõvasti lati alt läbi. Olime maa-alakaitseks valmis, aga kui mäng pihta hakkas, siis kõik räägiti unnes,” lausus pärast kohtumist Rapla meeskonna peatreener Indrek Ruut.

Just maa-alakaitse oligi eilse kohtumise võtmesõna. Tarva mehed kasutasid seda terve kohtumise jooksul ja said kohe mängu alguses enesekindluse kätte. „Nii oli plaanitud ja olgem ausad, meesmehe-kaitses ei jaksaks me nendega võidu joosta,” sõnas

Tarva juhendaja Andres Sõber. Ühtlasi pidi Lääne-Virumaa klubi veidi ohverdama ka oma tavapärase mängustiili, mis väljendubki hoogsas jookseviska-mängus.

Oma mängus pidi korrektilise tegema ka Rapla meeskond. Kui veerandfinaalseerias TTÜ-ga ja poolfinaalis Kalev/Cramoga mängisid nad halastamatult tihedat ja agressiivset kaitsset, siis eile oli see paari kraadi

läbi ja annavad siis vajalikud söödud,” rääkis Ruut.

Ühtlasi nimetas ta sedagi, et osa Rapla mehi oli mänguks üle valmistunud. „Mängisime Kalevi vastu poolfinaalis nii hästi, et võis tekkida tunne, et peaksime loomulikult Tarvast võitma. Põlesime läbi,” lausus Ruut.

Tobedad pallikaotused

Kõigest seitsset mängijat kasutanud Tarva meeskonna löögirusikast langes eile välja äärmängija Kaido Saks, kes paistis silma tobedate pallikaotustega, näiteks neljanda veerandaja keskel, kus pallur pea ees Rapla meeste otsa tormas ja keskjoonel pallist ilma jäi. „On närvi või ei ole, kolmapäeval peab ta mänguks valmis olema,” lisas juhendaja pärast kohtumist.

Järgmine mäng on ülehommel. Kui võidab Rakvere, riputatakse neile medalid kaela. **o**

Indrek Ruut: mängisime poolfinaalis nii hästi, et nüüd põlesime läbi.

võrra nõrgem. „TTÜ ja Cramo on väga kõrge rünnakudistsipiliiniga meeskond ja meie peamiseks eesmärgiks oli see ära võtta. Kui Tarvale aga nii hullusti peale minna, siis see sobibki neile – nad lähevad teravalt

Maa-alakaitse mänginud Tarvas sai kohe kohtumise alguses enesekindluse kätte ja saavutas esimese pronksiseeria võidu.

Foto: Siim Solman

Pronksiseeria 1. kohtumine

TYCO RAPLA – BC RAKVERE TARVAS 63 : 75
Tarvas: Märis Laksa 22, Reimo Tamm 16, Juris Umbraško 13
Rapla: Andre Pärn 19, Rait-Riivo Laane 16, Martin Paasoja 14

Visketabavus:
1p-visked: 22,2% – 84,0%,
2p-visked: 48,8% – 54,5%,
3p-visked: 25,9% – 26,1%.
Lauapallid: 35 – 35
Seeriat juhib Tarvas 1 : 0

Noorte EM-i võõrustav Kadrioru staadion vajab uusi abihooneid

Euroopa kergejõustikuliidu nõukogu andis Eestile 2015. aasta U-23 EM-i korraldamise õiguse.

Pärt Talimaa
part.talimaa@epl.ee

Ülemöödunud suvel võõrustas Tallinn edukalt U-20 vanuseklassi EM-i, nüüd astub Eesti sammu edasi: 2015. aastal võistlevad siin Euroopa parimad kuni 23-aastased kergejõustiklased. Peale eelmisel korral saadud hindamatu korraldamiskogemuse on olemas renoveeritud Kadrioru staadion, mis sai toona ka maailma kuulsa Mondo rajakatte. Staadion on üldjoontes suurvõistluse võõrustamiseks juba praegu valmis, võistluste peaaareenile tuleb ainult rajada ajutine teine kaugushüppesektor.

Kergejõustikuliidu presidendid Erich Teigamäe sõnul oleks Kadrioru staadionile vaja ehitada ka abihooned ajavõtjate ja kohtunike töö lihtsustamiseks. „Eelmisel korral kasutasime telke ja konteinaere, aga abihooned kaotaksid selle vajaduse ära. Lisaks

Noored sportlased proovisid 2011. aasta suvel Kadrioru staadioni uut rajakatet.

Foto: Siim Lövi

on staadionil platsid vajalike ehitiste jaoks juba olemas,” ütles ta.

Teise aspektina tõi Teigamägi esile, et renoveerimist vajaks ka tribüünihoone. „Peaväljak on küll uuendatud, ent nüüd tuleks mõelda ka tagavaraväljaku peale. Selle kate on olnud aastast 2001, aga meie kliimas on raudreegel, et katte eluiga on kümme aastat,” lisas kergejõustikuliidu president. Tema sõnul ongi lähiajal kavas linnaametnikega maha istuda ja tegemist vajavad tööd kaardistada.

Kadrioru staadioni korrastamise kõrval on ülitähtsal kohal võistluste organisatoorne pool ja Eesti koondise parim võimalik ettevalmistus. Enne eelmist suurvõistlust tegid koondislased hulganisti ühislaagreid ja sama mudelit on kavas kasutada selgi korral.

Tuhatkond võistlejat

Järjekorras kümnes U-23 vanuseklassi EM toimub Kadrioru staadionil 2015. aasta 9.–12. juulini ja toob Eestisse võistleva tuhatkond sportlast üle Euroopa. Tšempionaadi eel-

datav eelarve on kaks miljonit eurot. Võrdluseks: U-20 EM-i eelarve oli veidi üle 20 miljoni krooni ehk 1,3 miljonit eurot.

Kas Eesti kergejõustikufännid võiksid hellitada lootust, et peagi toimub siin täiskasvanuteklassi EM? „Hetkel ma ei kujuta, mil moel seda ellu viia. Mitte et see jääks inimeste tahtmise taha, aga väikesel riigil on seda väga raske korraldada,” sõnas Teigamägi. Täiskasvanute EM-i korraldamine eeldaks ühtlasi Kadrioru staadionist tunduvalt suurema võistlusareeni olemasolu. **o**

Sakslased pakkusid koduliiga mängus kirglikku etendust

Näidendi „Saksa jalgpalli ülemvõim” esimene vaatus peeti laupäeval Dortmundis. Ja milline vaatus see oli! Oli tulist kirge, ülekeevaid tundeid, teravat otsekohest ja muidugi küllaga ilusat jalgpalli. Tänavuse Meistriliiga finalistide Dortmundi Borussia ja Müncheni Bayerni omavaheline liigamäng lõppes siiski 1 : 1 patiseisus.

Põhimõtteline matš

Bayern on küll liiga tiitli juba mitu nädalat tagasi endale kindlustanud, kuid jäi nüüd esimest korda pärast 14 viimast kohtumist võiduta. Juba mängu algusminutitest oli selge, et tegemist on põhimõttelise matšiga, kus kumbki meeskond ei taha teisele jalatäitki maad loovutada.

Mõlemal tiimil oli puudu mitmeid põhimängijaid – osa vigastuse tõttu, teised jällegi vajasisid pisut puhkust. Dortmund mängis ilma vigastatud Mario Götzeta, puhkama jäeti Mats Hummels ja Łukasz Piszczek, põhimõtteliselt ka Marco Reus, kes sekus alles mängu lõpuminutitel. Bayernil jäid kõrvale Philipp

Lahm ja Bastian Schweinsteiger, alles päris lõpus sai platsile Thomas Müller.

Kohtumise väravad löödi kiiresti: Kevin Grosskreutz viis Dortmundi 11. minutil juhtima, Mario Gómez aitas Bayerni viigivärvani 12 minutit hiljem. Ülejäänud mäng madistati niisama. Tundus, et Bayerni meeste närvid olid rohkem pingul: koguni viis nende mängijat teenis kollase kaardi ja lõpuks sai kaitsja Rafinha veel ka punase kaardi. Dortmundi poolel ei pidanud närvid vastu jällegi peatreener Jürgen Kloppil, kes laskus tülisse vaidluse Bayerni spordidirektori Matthias Sammeriga.

Näidendi teine vaatus peetakse kolme nädala pärast Wembley staadionil Meistriliiga finaalis ja see enam viigi- ga lõppeda ei saa. **o Aet Süvari**

Täna Delfi Spordis: Korvpallifinaal läheneb - kuidas valmistuvad Kalev ja Rock?

Kaspar Taimsoo ja Allar Raja ihkavad taas MM-i medalit

2011. aasta MM-il Sloveenias said Kaspar Taimsoo (ees) ja Allar Raja seitsmenda koha. Nüüd soovivad nad augustis Lõuna-Koreas taas medalile sõita.

Foto: Rein Kikk

Taimsoo ja Raja usuvad, et kahepaadil on nende võimed ja koostöö veel realiseerimata.

Andrus Nilk
andrus.nilk@epl.ee

Möödunud suvel Londoni olümpial koos Tõnu Endreksoni ja Andrei Jämsäga neljapaadil esimestena medalita ehk neljandana lõpetanud Kaspar Taimsoo ja Allar Raja juhatasid tänavuse hooaja sisse MK-etapil Austraalias teise kohaga. Nüüd tahavad nad nii iseendale kui ka poolehoidjatele tõestada, et nende 2009. aasta MM-il kahepaadil võidetud pronksmedal polnud juhuslik. Tundub, et nende missioon on pooleli.

„Missioon on väga hästi öeldud, olen selle mõttekäigu poolt,” nõustus Taimsoo. „Pärast pronksi võitmist ei läinud meil kahel järgmisel MM-il kõige paremini – lõpetasime seitsmenda ja kaheksandana. Eks nii meie Allariga kui ka treener [Matti Killing] tahtsime jõuda A-finaali ja seal mitte ainult sõita, vaid võidelda medalite eest.”

Eelseisev tiitlivõistlus

Sõudehooaja esimene haripunkt seisab ees 31. maist 2. juunini Euroopa meistrivõistlustel Sevillas. Taimsoo rääkis, et Vana Maa maailma tšempionaaditulemustest oleneb palju, missuguses paadiklassis jätkavad nad augusti lõpus Lõuna-Koreas peetavaks MM-iks valmistumist. „Sõudeliidu juhatus on otsustanud, et pärast EM-i anneme aru, kuidas treeningud on läinud, seejärel võtame vastu otsuse, kuidas edasi minna,” lausus Taimsoo.

Raja lisas, et EM-ilt oleks tarvis medal koju tuua. „Nüüd tuleb väga targalt treenida,

kuulata ennast ja abilisi, mitte ennast treeningul lõhkuda,” nentis ta.

Märtsikuises treeninglaagris Sydneys hea klapi saavutanud Taimsoo ja Raja tõdesid, et kangurumaa suvesoojuses harjutamine andis mõlemale suure energialaengu ja tugevdas eneseusku. „Paari treeninguga oli koostöö paigas, treener jäi üllatavalt ruttu rahule ja sõit MK-etapil õnnestus päris hästi,” ütles Raja. „Kindlasti tuli kasuks, et saime enne kaasa teha Austraalia lahtistel meistrivõistlustel. Hindasime oma tehnikat ja koostööd kriitilise pilguga, tegime vajalikud muudatused.”

Tehniliselt hea sõit

MK-etapil jäi Eesti duo Uus-Meremaa sõudjatele Michael Armsile ja Robert Mansoni alla. Seljataha jäid Austraalia ja Suurbritannia paatkonad. Teised tugevad sõuderidgid oma esindajaid maakera kuklapoolele ei saanud. „Uus-Meremaa oli meist jõuga üle, neil oli käsil võistlushooaeg, mis nõudis juba vormiteraviku timmimist. Heameelt tegi, et sõitsime tehniliselt väga hästi,” lausus Taimsoo.

Sydneys valitsesid ka ideaalilähedased treeninguolud. Kohalik sõudeklubi andis eestlastele kaatri, elukoht asus treeningupaiga jõe naabruses, läheduses oli ka jõusaal. „Treeningud olid pingelised ja kvaliteetsed, organismi polnud mõtet enne

olümpiahooajal kompromissitult highi valanud.

Olümpiamedalita jäämisest hoolimata kujunes ühistöö Endreksoni ja Jämsäga täisväärtuslikuks. „Jah, võib-olla saavutasime olümpiahooajal kehalises ettevalmistuses lae,”

ütles Raja. „Kaspar ei näidanud sõudeergomeetrial küll parimaid aegu, aga minu meelest jõudis ta samuti elu parimasse vormi.” Taimsoo täiendas: „Tundsin neljapaadil peaaegu igal treeningul enesetõestamise vajadust. Mulle oli usaldatud eessõudja roll ja selja taga polnud ainult Allar Raja, vaid ka Tõnu Endrekson ja Andrei Jämsä, kes pole lahjad vennad – kõik nõudis rohkem kui lihtsalt treeningu äratagemist.” „See oli väga tõsine hooaeg,” tunnistab ta.

Maikuus harjutavad Taimsoo ja Raja kodusel Pärnu jõel, kus nad muu hulgas tahavad parandada oma tehnilist koostööd. „Tõmbetsükli esineb põhimõttelisi vigu, sellest vabanemiseks on vaja veel õppida,” ütles Raja.

Allar Raja
sõudja

Tõmbetsükli esineb põhimõttelisi vigu, neist vabanemiseks on vaja veel õppida.

võistlust suuremahulise tööga väsitada. Hooaega oli hea alustada mõnusa võistlusega,” nentis Raja rahulolevalt.

Austraalias saadud uus paat sobis Pärnu Kalevi sõudeklubi kuuluvale Rajale ja Viljandi sõudeklubi esindajale Taimsoole laitmatult. „Sõidame Allariga koos neljandast hooaega, selle ajaga võiks olla juba üht-teist kahe kõrva vahele jäänud,” ütles Taimsoo. „Üsun, et mõlemal on hea põhi, leiame paaditunnituse päris kiirelt.”

Sujuvat sõidurütmi aitas saavutada hea kehalise vormi alusmüür, mille kallal olid nad

KOMMENTAAR

Jüri Jaanson

kahekordne sõudmise olümpiahõbe

„Taimsoo ja Raja muutsid sissejuurdunud harjutuskava ja suundusid talvel treenima Austraaliasse, mis iseenesest polnud küll paha, kuid sõidu peaesmärk ei olnud arenemine treeningutel, vaid osalemine esimesel MK-etapil Sydneys ja kokkuvõttes – reisikulud kat- sid korraldajad. MK-etapp ei andnud konkurentsist õiget ülevaadet. Aprillikuulset võistlustel Horvaatias ei näidanud nad end võrreldes horvaatidega heast küljest. Ka nädalavahe- tuse katsevõistlused ei sisendanud usku, et neil on võimu.

Kokkuvõttes pole ühtegi märki, et nende paat hakkaks sel suvel MM-il medalikursil liikuma. Loodan muidugi eksida. Küll ütlesin juba sügisel ja kor- dan praegugi, et tänavu võib huvitav ja edukaim kahepaat- kond olla pigem Endrekson ja Taimsoo. Füüsiliselt sobi- vad, kas ka psühholoogiliselt ja organisatsiooniliselt – seda ei tea veel. Esialgu soovib Tõnu end EM-il ühepaadil proovile panna ja õigesti teeb.”

EM-ile sõit pole veel kindel

Eelmise nädala lõpus võrdles Eesti sõudeparemik Pärnu jõel võimeid ühepaatide konkurent- sis. Reedel eraldistardist peetud eelvõistlustel edestas täna- vu ühepaaditreeningule kesken- dunud Endrekson Raja ja Taim- sood ligi kümne sekundiga.

Laupäevases finaalis ka- hanes Endreksoni edu Taimsoo esimesele sekundile, ülikoo- li kehakultuuriõpingute pärast Tartusse sõitnud Raja sel päeval ei startinud.

Endrekson tagas sellega õiguse esindada Eestit EM-il ühepaadil. Ent kas Taimsoo ja Raja stardivad seal kahepaadil, jäi veel selguse- tuks. „Põhjus on sõudeliidu raha- kotis, mis sel aastal on suhteliselt õhuke,” ütles Matti Killing.

Sõudeliidu peasekretär Jaan Tults tegi ettepaneku, et Taim- soo ja Raja sõidaksid EM-il nel- japaadil, mis suurendaks kvarti- ti võimalust jõuda nelja parema hulka. See tulemus tagaks veel kahele sõudjale riikliku toetuse.

Killing pooldab aga seda, et viia EM-ile neljapaat koosseisus Kaur Kuslap, Joosep Laos, Vladimir Latin ja Sten-Erik Anderson.

„Minu seisukoht on, et män- gida tuleb suurelt ja riskida,” põhjendas ta. „Aprillikuulset Hor- vaatia regatit osutas see nelik võõrustajate ja Sloveenia paat- konnale võrdset vastupanu. Pea- me usaldama noori ja neid toe- tama. Pealegi on meil edu kor- ral võimalik veel neljale sõudja- le riiklikku toetust saada.”

Kanepi alustas uut turniiri võiduga

Kaia Kanepi alistas Madridi tenniseturniiril avaringis itaallanna Flavia Pennetta (WTA 107.) 6 : 3, 6 : 7 (8 : 6), 6 : 2. Tund ja 59 minutit kest- nud matši jooksul löid mõle- mad tennisistid kolm serviäs- sa. Pennetta tegi kuus topeltvi- ga, Kanepi ühe. Esimese servi õnnestumisprotsent oli Kaial 66, Pennettal 48. Kanepi kait- ses seitse murdepalli kümnest, Pennettal õnnestus seda teha vaid kahel juhul kaheksast. Kanepi on nüüd Pennettaga kohtunud kaheksa korda ja ta viies matšis alistanud.

Järgmises ringis võib Kane- pi taas kokku minna hispaan- lanna Carla Suárez Navarrog, kellele ta Portugalis Estorili turniiril eelmisel nädalal pool- finaalis 4 : 6, 1 : 6 kaotas. Sel- leks peab Navarro kõigepealt jagu saama üheksanda aset- sega austraallannast Samant- ha Stosurist. Eelmisel aastal jäi Kanepi Madridis avaringis alla just Navarrole. **• Delfi**

Novosjlov tuli Pariisi MK-etapil kolmandaks

Vehkleja Nikolai Novosjo- lov saavutas Pariisis toimu- nud kõrgetasemelisel mees- te epee MK-etapil 266 osaleja seas kolmanda koha. Poolfi- naalis pidi ta tunnistama hili- sema võitja prantslase Daniel Jerenti nappi 15 : 14 paremust. Finaalis alistas Jerent kaas- maalase Alexandre Blaszycki 15 : 14. Peale Novosjolovi sai kolmanda koha veel prantsla- ne Ivan Trejevo.

Põhiturniiri avaringis alis- tas Novosjlov Poola esin- daja Krzysztof Mikołajczaki 15 : 14, 32 parema hulgas šveitslase Benjamin Steffeni 15 : 6, kaheksandikfinaalis prantslase Jean-Michel Lucenay 14 : 12 ja veerandfinaalis itaallase Gabriele Bino 15 : 9.

Teised Eesti vehklejad esi- nesid tagasihoidlikumalt: Sven Järve sai 93., Sten Prii- nits 197. koha.

Meeskondlikus arvestuses tulid Novosjlov, Priinits ja Jär- ve neljandale kohale. Avarin- gis oldi 45 : 39 parem Kasahs- tanist ja kaheksandikfinaalis alistus esimesena asetatud USA 45 : 31. Veerandfinaalis viigista- ti Ukrainaaga 18 : 18. Tasavägi- ses võistluses olid võistkondade kaptenid Novosjlov ja Bogdan Nikišin viimases minimat- šis passiivsed ja see viidi viima- sele minutile. Eesti meeskonn- nale loositi prioriteet, mida Novosjlovil õnnestus edu- kalt kaitsta. Poolfinaalivasta- sele Venezuelale kaotati 34 : 39. Kolmanda koha matšis jääd- i 30 : 40 alla Ungarile. **• Delfi**

Saavutused

Allar Raja ja Kaspar Taimsoo kohad kahepaadil:

MM-il 2009. a 3., 2010. a 8. ja 2011. a 7., EM-il 2009. a 1., 2010. a 2. koht.

Nende kohad neljapaadil: 2012. a olümpial 4., 2011. a EM-il 2. ja 2012. a EM-il 1.

●● Peale selle oli Raja 2006. a MM-il 3., 2008. a EM-il 1. ja Taimsoo 2008. a EM-il 2.

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga annikoppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

ROBERT DOWNEY JR. GWYNETH PALTROW DON CHEADLE
GUY PEARCE BEN KINGSLEY
MARVEL
RAUDMEES 3
MS12
3D-s
12.05 13.55 15.15 17.20
18.25 19.25 20.30 21.35
A. Le Coq sviit: 18.00 (E, K) 21.00 (P, T)

MICHAEL BAY FILM
MARK WAHLBERG
DWAYNE JOHNSON
VERI, HIGI JA PISARAD
K12
SEE ON TÖESTISÜNDINUD LUGU
13.25 16.05 18.55 21.45
A. Le Coq sviit: 18.00 (P, T) 21.00 (L, E, K)

FORUM CINEMAS, AJAKIRI MOOD JA L.L.U. ESITLEVAD
AINULT NAISTELE!
16. MAIL KINOS COCA-COLA PLAZA
SUUR GATSBY
16. MAIL (SAAL NR 1)
ALGUSEGA KELL 19.00 3D
PILET 7€
MOOD ILLU. AINULT K12 K14
From creators of "Barak" and "Chronos"
SAMSARA
Shot entirely on 70mm film
25 countries
5 years
One unforgettable journey
L
14.00 19.00

DINO AEG
3D EST 12.40 (v.a. E)
14.25 (ainult E) 15.00 (v.a. E)
16.45 (ainult E) 17.10 (L, T, N)
3D RUS 11.30 13.50 17.05 (R, P, K)
2D EST 11.55
KAAPERDAMINE K12
17.05 (R, K, N) 21.25 (ainult T)
KRUUDID PERE
2D EST 11.45 14.45
3D RUS 15.05
KURJAD HINGED K16
21.55 (ainult E) 22.25 (v.a. E)
LUDWIG II MS12
17.05 (ainult P, T)
NEW YORGI VARJUS K12
16.15 21.20
OLÜMPOS ON LANGENUD K12
21.25 (ainult L, E, K)
PÕGENEMINE PLANEEDILT MAA PERE
2D EST 11.20 12.35
2D RUS 12.00
SAMMY SEIKLUSED 3D EST PERE
3D EST 11.40

Coca-Cola
PLAZA
www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee
INFO TELEFONILT 1182
SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ MS6
2D 12.15 (ainult P, T)
TRANSS K14
16.50 19.35
UNUSTUS MS12
16.25 21.30
VARJATUD KÄTTEMAKS K14
21.25 (ainult R, P, N)
ÕUDNE FILM 5 K12
12.20 (ainult E) 17.30 19.15
21.55 (v.a. E)
TERE TULEMAST LÖKSU K12
FEEL THE DIFFERENCE EELLINASTUS!
ainult neljapäeval, 9. mail kl 19.20
STAR TREK (2009) MS12
ERILINASTUS!
ainult neljapäeval, 9. mail kl 19.30

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

KINODES ALATES 3. MAIST
DINO AEG
EESTI KEELES
13:15 17:15

TEMA IDEED MUUTSID MAAILMA
MARGARETHE VON TROTTA FILM
HANNAH ARENDT
26.04
19:00

7 JAFF
JAAPANI ANIMATSIOONI
FILMFESTIVAL
HUNDILAPSED AME JA YUKI 19:15
KURBUSE BELLADONNA 21:30

06.05	Rohkem kui mesi	11:15	Samsara	17:10 21:20
	Ludwig II	11:50	Hannah Arendt	19:00
	Dinoaeg - eesti keeles	13:15 17:15	7. JAFF: Hundilapsed Ame ja Yuki	19:15
	Thérèse Desqueyroux	15:00	7. JAFF: Kurbuse Belladonna	21:30
	www.kino.ee Estonia pst. 9, Tallinn Solarise keskus Tel. 663 1380			

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO
»SÕPRUS«
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
PARIS KINO - AASTAST 1955

ELLIAH WOOD
NORA ARNEZEDER
MANIAC
KINO
02.05
21:00

06.05	Samsara	16:30
	Hannah Arendt	18:30
	Maniakk	21:00
	Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee	

RAKVERELVEL

Charlotte Brontë / Jaanika Juhanson / Tarmo Kesküll
Muusikaline melodraama

Jane Eyre

TALLINNAS

E, 13. mail Eesti Draamateatris
K, 15. mail Vene Teatris
N, 16. mail Vene Teatris

PÄRNUS

E, 20. mail Endla Teatris
E, 27. mail Endla Teatris

RAKVERES

R, 17. mail Rakvere Teatris
Etenduste algus kl 19

Maarika Mesipuu, Hannes Kaljujärv (Vanemuine),
Helgi Annast, Ülle Lichtfeldt, Silja Miks, Elina
Pähklmägi (külalisena), Liisa Aibel, Lauri Kaldoja

rakvereteater.ee

piletimaailm.com

32 95 444

Kooliristmik

Ilmub Eesti Päevalehe vahel 7. mail ●●● EestiPäevaleht

- Kõrgkoolid katsetavad Eestis välja töötatud plagiadituvastamise programmi.
- Gert-Kristjan Rungi alustas oma äriga juba keskkoolis õppides.
- Gümnaasiumides õpetatakse valikainetena hiina keelt, arvutigraafikat, füsioteraapiat, aga saab õppida näiteks ka abipolitseinikuks.

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil **kuulutus.lehed.ee**, e-postiga **anni.koppel@lehed.ee** ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

MARGIT LAASNURM

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

TATJANA KAEVATS

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

TANEL VEENRE

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

8. mail kell 18.00

CABARET INTERRUPTUSE MAIPROOV

Luule rohkem ja vähem dramaatilisi võimalusi proovivad Kaarel Kressa, Kristel Mägedi, Kaur Riismaa, Jürgen Rooste, Kalev Vapper.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

Suvelavastus

Pál-tänava poisid

juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust.
Pakkuda võib lageraieid
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.

Lõhutatud küttepuidu
müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS

Metsasõbralik ettevõtmine

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Foto: Rauno Võlmar, Eesti Päevaleht, Delfi

EESTI PRESSIFOTO NÄITUS:

APRILLIS TALLINNAS VIRU KESKUSES / MAIS TARTUS TASKUS.

RAAMAT „EESTI PRESSIFOTO 2013“

www.aktaprint.ee

www.digifoto.ee

EXCEED YOUR VISION

1. JÄTA OMA TUTVUMISKUULUTUS TASUTA:

Helista **66 22 524** Kuula hoolega juhiseid. Ütle 40 sek jooksul selge häälega oma kuulutuse tekst. Ära lõpeta kõnet enne, kui oled ära kuulanud oma postkasti numbri ja salakoodi. NB! Kirjuta need üles. Soovitame Sinul enda jaoks kuulutuse tekst eelnevalt valmis kirjutada.

2. NII VASTAD LEHEST LEHEST LEITUD KUULUTUSELE:

Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula hoolega juhiseid. Sisesta kuulutuse number millele vastad ja siis ütle oma teade.

3. NII KUULED SULLE SAABUNUD VASTUSEID:

Helista **900 2626**, peale sissejuhatust vali kood **022**. Kuula juhiseid, sisesta oma kõneposti number ja salakood ning kuula Sulle jäetud teateid. **TÄHELEPANU!** Meie numbritele saab helistada tavatelefonilt ja kõikidelt mobiilidelt, tingimusel, et telefon on klahvidega ning toonvalimisega. Uued kuulutused ilmuvad ühel päeval laupäevast kolmapäevani Eesti Päevalehes. 9002626 eritariif 0.63 EUR / min. Teenuse osutaja: Indata OÜ.

Naine meest

Seitsmekümnenndates proua tutvub eakaaslasega, kelle vaimne ja füüsiline tegusus on säilinud. Oman kõrgendatud kultuuri- ja poliitikahuvi, võimalusel reisin. Aiandus ja kokandus ei ole vaenlased. **69025**

Üksinda käies tundub nukker iga tee. Loodan leida intelligentset ja hoolivat sõpra-kaasteelist, kes samuti ei taha kõiki radu üksinda käia. Olen 60+ keskmist kasvu tallinnanna, meeldib käia kultuuriüritustel, looduses viibida ja ette võtta palju-palju muudki. **69022**

44a. vaba naine soovib tutvuda 44-47a. mehega. **69063**

55a. naine tutvub intelligentse mat. kindl. vaba sobivas vanuses mehega. **69061**

49+ naine Pärnust vajab romantilist suvesuhet. **69054**

Väike kena brünett elurõõmus sõbralik kultuurihuviline paremates aastates vanaema soovib tutvuda samaväärse vanaisaga. Auto ja rahakott ei ole määravad. **69037**

70a. lihtne südamluk lesknaine, kellel pole ei kulda ega karda, vaid aeg toonud kortsud palgele ja kasv jäänud väikeseks, otsib lihtsat meest, kes on ka üksik. **69026**

Peatselt pensioniikka jõudev üksik naine soovib leida sobivas vanuses huumorimeelset heatahtlikku ja ausat kaaslast, kellega koos elu kaunimaks muuta. **69020**

57a. naine soovib leida meest-sõpra, kellega vahetevahel kohtuda. **69018**

Lugupeetud härra X, võib-olla soovid tutvuda 64 aastase, kui mitte just üle prahi, siis vaba tallinnannaga veidi üle keskmise, nii kasvult kui välimuselt. Eluskaal normis, elu- ja töökoht olemas. Olen rõõmsameelne tugi-toolisportlane, kuid võiksin muudki huvitavat ette võtta, kui leiduks härra kellega alustada. **69006**

Mees naist

Üksik Pärnu mees soovib tutvuda kuni 62a. positiivse ellusuhtumisega daamiga. **69035**

67a. leskmees loodab leida kaast, saledat ja armast, Pärnust. **69016**

58a. mees soovib tutvuda kuni 52a. Tallinna ümbrusest. **69014**

Vaba ja vallaline Pärnumaa 28a. noor-mehe soovib tutvuda kuni 30a. neidudega püsisuhteks. **69005**

Kuuekümnendates Tallinna töötav autoga mees tutvub lähemat kasvu Tallinna naisega. **68997**

Natuke tumedam karvase kehaga alati puhas mehele vastavate mõtudega igatepidi kena korralik 50+ alguses vaba mees soovib tutvuda 45a. ringis saledama naiselike kehavormidega vaba naisega. **68990**

47a. mees otsib elukaaslast vanuses 50-55a. Pärnust või selle lähedalt, kellele meeldib muusika, loodus ja kodusoos. **68989**

25a. hell, truu ja usaldusväärne noor-mehe soovib tutvuda 28-45a naisega, kes suudaks mind mõista ja keda saaksin armastada ning kaitsda. Ei suitseta ega tarvita vägijooke. **68988**

50+/178/80 tumeda peaga täiskarsklane huumorimeelne heasüdamlik mees, ei valeta ega varasta, soovib leida kena saledapoolset rinnakamat vaba 40a. naisterahvast, kellega koos elust rõõmu tunda. **68984**

53a. mees soovib tutvuda naisega, keda armastada ja kallistada. **68983**

45a. maapoiss soovib leida naissõpra vanuses 44-48, keda hellitada ja armastada. **68969**

50+, igatpidi korralik, viisakas, aus, vaba, mehelik mees pealinnast, elan täiesti üksi enda korteris, soovin tutvuda vaba 40-50a. kena naiseliku naisega, keda hoida ja armastada ja kaissu võtta. **68965**

Müük

- Müüa OÜ, rahvusvahelise transpordi litsents, KM kohuslane, asutatud 97.a. Kohustused puuduvad. info: revallbridge@gmail.com, 506 7151
- Müügil kontorilaud. Hind alates 35 eur sisaldab KM-i. Kasutatud büroo- ja profimööbel. Tähetorni 21-i Tallinn E-R 10-17 Apuneks OÜ
- Müüa küttepuid: kask, lepp, kuusk, sanglepp. Kogused täpsed ja kaup aus, koos transpordiga. mob 525 9433, 504 9838 ja tel 672 5338 Votikmetsa OÜ

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel AS A&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenuud.ee Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Teenused

- KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727 24 h, h 1,09 €/min
- www.ennustus.ee
- NÕUANDELIIN tel 900 5020. Kui elumure vaevab ja vajad hingeabi, anname soovitusi. Vastame eraelu, töö ja tervise küsimustele. Kõne hind 0,97 €/min.

Tervis

- Parapsühholoog Ž. Stepanjan aitab alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekäululisuse, radikuliidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 5858 8910.

Teated

- AS EKE Invest müüb avalikul enampakkumisel võlgnikule OÜ Car Details kuuluva autolammutuse sisseseade ja autode varuosad (s.h. autokered) tervikvarana. Müüdava varaga tutvuda soovijatel teatada oma soovist e-posti aadressil eke@eke.ee. Kirjalik pakkumine saata müüjale aadressil Liivalaia 14, 10118 Tallinn, hiljemalt 13.05.2013.
- Advokaadibüroo Leppik & Partnerid müüb komisjonärina avalikul kirjalikul enampakkumisel pandipidaja nõude rahuldamiseks (VÕS § 305, AÕS § 294 ja § AÕS 296) tervikvarana pandipidaja valduses olevad mobiilvõrgu seadmed tootjalt ZTE ja abimaterjalid (edaspidi Enampkumise ese) alghindamäärarata. Enampkumisel osalemiseks tuleb enampkumisel osalejal edastada enampkumise korraldajale hiljemalt

20. maiks 2013. a kl 11.00 aadressile Veetorni 4, Tallinnas (Advokaadibüroo Leppik & Partnerid) kinnine ümbrik kirjaliku pakkumisega. Ümbrikule tuleb märkida, et ümbrik on esitatud osalemiseks 20. mai 2013. a enampkumisel. Pakkumine peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- pakkuja nimi ning elu- või asukoht, e-posti aadress;
- avaldus müüdava vara ostmiseks enampkumiseks kehtestatud tingimustel;
- tõend tagatistrahast tasumise kohta; sõnadega ja numbritega kirjutatud konkreetne arvuline pakkumissumma Enampkumise eseme ostmiseks;
- pakkuja kinnitus, et on ta on tutvunud ja nõus enampkumise tingimustega;
- arveldusarve number, kuhu kanda tagastamisele kuuluv tagatistrahast;
- pakkuja tegemise kuupäev, pakkuja nimi, allkiri. Kui pakkumise esitab esindaja, siis volikirj;
- väljavõtte juriidilises isikust pakkuja äriregistri B-kaardist;
- kinnitus, et pakkumine on jõus 90 päeva alates 20. maist 2013. a.

Tagatistrahast suurus on 200 eurot, mis peab olema laekunud Advokaadibüroo Leppik & Partnerid arveldusarvele nr 10220111029012 AS-s SEB Pank hiljemalt 20. maiks 2013. a kl 11.00. Saabunud pakkumised registreeritakse nende saabumise järjekorras ja pitseeritakse kuni pakkumiste avamiseni enampkumise korraldaja poolt. Enampkumise osalejal on õigus tutvuda Enampkumise esemega selle asukohas, leppides eelnevalt kokku telefonil +372 5091453. Enampkumise ümbrikud avatakse 20. mail 2013. a kell 12.00 Advokaadibüroos Leppik & Partnerid, aadressil Veetorni 4, Tallinnas. Kõigil enampkumise osavõtjatel on õigus osaleda enampkumise ümbrike avamisel. Enampkumise korraldaja teeb pakku-muste avamise tulemused enampkumisel osalejatele e-posti teel teatavaks 20. mail 2013. a. Enampkumise võitjaks on enampkumisel osaleja, kes tegi nõuetekohase ja suuruselt kõige kõrgema pakkumise. Kui kaks või enam pakkumises osalejat on teinud võrdse kõrgeima pakkumise, korraldatakse nende vahel 10 päeva jooksul täiendav enampkumise voor. Täiendav voor viiakse läbi kirjalikult enampkumise korraldaja poolt. Täiendava vooru alghinnaks on esimeses voorus pakutud kõrgeim pakkumine. Enampkumise korraldaja võtab enampkumise võitja poolt enne enampkumise algust sisemakstud tagatistrahast ja osalustasu arvesse müügihinna tasumisel müügihinna osana. Teistele enampkumise osavõtjatele tagastab enampkumise korraldaja nende makstud tagatistrahast

täies ulatuses hiljemalt 3 tööpäeva jooksul pärast enampkumise tulemuste teatavaks tegemist. Pandipidaja ja enampkumise võitja peavad sõlmima hiljemalt 22. mail 2013. a enampkumise eseme müügilepingu. Enampkumise eseme ostuhind, millele lisanduvad seaduses sätestatud ulatuses maksud, peab olema laekunud Advokaadibüroo Leppik & Partnerid OÜ arveldusarvele nr 10220111029012 AS-s SEB Pank hiljemalt 22. maiks 2013. a, enne Enampkumise eseme müügilepingu allkirjastamist.

Juhul kui enampkumise võitja ei sõlmi Enampkumise eseme müügilepingut või ei tasu terves ulatuses müügihinna hiljemalt 22. mail 2013. a, siis enampkumise võitjale tagatistrahast ei tagastata ning Enampkumise eseme müügileping sõlmitakse paremuselt teise pakkujaga, kes peab tasuma enda poolt pakutud Enampkumise eseme müügihinna täies ulatuses, või kuulutatakse enampkumine nurjunuks. Enampkumise korraldajal on igal ajal õigus mistahes põhjusel lükata tagasi kõik esitatud pakkumised, loobuda enampkumisest ning lugeda enampkumine nurjunuks. Sellisel juhul tagastatakse enampkumisest osavõtjatele tagatistrahast ning osalustasu. Enampkumise korraldaja müüb Enampkumise eseme sellisena nagu ta on ning ei vastuta Enampkumise eseme varjatud puuduste eest. Enampkumise võitja kohustub arvates enampkumise edukaks tunnistamisest kandma kõik Enampkumise eseme seotud kulud, eduka pakkumise tegemisega loetakse, et ta on vastutav võtnud Enampkumise eseme kaudse valduse ning temale on üle läinud Enampkumise eseme juhusliku hävimise risk ning ta kohustub võtma vastu Enampkumise eseme otsese valduse hiljemalt 23. mail 2013. a pärast müügihinna täies ulatuses tasumist ja müügilepingu sõlmimist. Enampkumise eseme omand läheb üle müügihinna täieliku tasumisega. Enampkumise korraldaja ei hüvita enampkumisel osalejate poolt enampkumisel osalemiseks tehtud kulutusi ega vastuta enampkumise korraldamisel enampkumisel osalejatele tekkinud kahju eest.

Südamluk kaastunne
Janika Kolgile

ISA

kaotuse puhul

Kolleegid AS DNB Pangast

VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

ROIGASAIAD OÜ
www.roigasaiaid.ee

ROIGASAEADE valmistamine ja paigaldamine

tel 509 2933
info@roigasaiaid.ee

TALLINNA KREMATOORIUM
Lahkunu transport krematooriumisse ööpäeva-ringselt kogu Eesti piires. Tuhastamismatus soodsaima hinnaga. Kõik matusteenused. KAKS KABELIT. Suurim urnivalik Eestis. Tel 623 8808 24h

www.krematoorium.ee

TELEVISIOON

ETV	KANAL 2	TV3
06.55 Terevisioon 08.55 Holby City haigla: Trikk või komm? (Inglise 2003) 09.55 Terevisioon* 11.55 Maahommik* 12.40 Metsikud (Inglise 2011)* 13.10 Katused ja korstnad (Eesti Telefilm 1968) 13.40 Pehmed ja karvased* 14.05 Euroopa laulud 2013, 5/6* 14.25 Looduse kutse (Eesti Telefilm 1983) 14.35 Jamie Oliveri 30 minuti road, 6/40 (Inglise 2010)* 15.00 Minu pere: Kenzo projekt (Inglise 2009)* 15.35 ENSV (ETV 2011)* 16.00 Holby City haigla (Inglise 2003)* 17.00 Aktuaalne kaamera 17.10 Hajameelselt abielus: Öunavargad (Eesti 2006) 17.35 Waterloo Roadi kool (Inglise 2007) 18.30 Aktuaalne kaamera 19.00 Ringvaade 20.05 Osoon 20.35 Meie inimesed: Tuuli 21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm 21.30 Sport 21.40 Välisilm 22.10 Välisilma dokk Ameerika noateral (USA 2012)	06.45 Joonissari Karlsson katuselt: Karlssoni saia-tiriteerimine 07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Haiguses ja tervises 07.35 Joonissari Multimaania 08.00 Reporter* 09.00 Roosa teemant*, 106 10.00 Küladetektiivid*, 25: Siga nimega Daisy 11.00 Kodus ja võõrsil*, 5489 11.30 Mis? Kus? Millal?* 13.30 Doktor Oz: Carnie Wilson on tagasi 14.30 Komissar Rex: Koletise surm 15.30 Punased roosid, 499 16.30 Roosa teemant, 107 17.30 Kodus ja võõrsil, 5490 18.00 Küladetektiivid, 26: Verena M. juhtum 19.00 Reporter 20.00 Ärapanija 20.30 Lahkujad, 1: Uus! 21.30 Mentalist: Pane alati panus punasele 22.30 Mõrvaennetajad: Segadus numbritega 23.30 Ütalisalajane: Hallid ajurakud 00.30 Jahtunud jälg: Süüdlane. Kisakoor 02.10 Põrgulikud kõõgid* 02.55 Reporter* 03.45 Ärapanija* 04.10 Rosamunde Pilcher – Armastuse võlujõud* (Rosamunde Pilcher – Magie der Liebe, Saksamaa 1999)	06.15 Multifilm Transformerid: Prime ja tema tiim 06.40 Multifilm Pop Pixie 06.55 Multifilm Pop Pixie 07.05 Multifilm Smurfid 07.30 Multifilm Beyblade: metall-võitlejad 1, 48: Tõde valguse ja pimeduse kohta 07.55 Armastus võidab, 29* 08.55 Kirgede torm, 1624* 09.55 Vaprad ja ilusad, 6465* 10.20 Top Shop* 10.35 Kälimehed 4, 9 11.35 Reisijaht, 1* 12.05 Su nägu kõlab tuttavalt, 8* 14.30 Vaprad ja ilusad, 6466 15.00 Lena, mu elu armastus, 89 16.00 Armastus võidab, 30 17.00 Kirgede torm, 1625 18.00 Kätemaksukontor 6, 12: Näivuse seadus 2 19.00 Seitsmesed uudised 20.00 Ment 2, 9: Leil 21.00 CSI Miami 10, 12: Omade tuli 22.00 KINO3 SUUR FILM: Riskikuller 3 (Prantsusmaa 2008) 00.00 CSI kriminalistid 12, 11: Preili Willows kahetseb 01.00 Anarhia pojad 3, 11: Bainne 01.55 Ment 2, 9: Leil* 02.45 Reisijaht, 1* 03.15 Stop! * 03.45 Kätemaksukontor 6, 12: Näivuse seadus 2* 04.40 Seitsmesed uudised 05.30 Lena, mu elu armastus, 89*

23.05 Pehmed ja karvased*
23.30 Waterloo Roadi kool*
00.25 Ringvaade*
01.32 ERR-i uudised

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2
07.10 Reporterhiir Marvi Hämmer (Saksa 2007)* **07.35** Väike printsess (Inglise 2006)* **07.45** Näh (Inglise 2007)* **07.55** Tähelepanu, start!: Finaal* **08.35** MuinasTeeVee: Suvitusmaja (ETV 2004) **09.00** Ringvaade* **09.35** Ohhool, 1/15 (ETV 2005)* **10.00** Inimese mõõt (Eesti 2010)* **10.59** ERR-i uudised **16.40** Eesti lood: Pastacas (Eesti 2009)* **17.10** Jäätmed = toit (Hollandi 2006)* **18.00** Willy Fogiga ümber maailma (Hispaania 1983) **18.25** Ma olen hirmus mutukas: Jaanimardikas (Iiri 2012) **18.27** Mina olen loom: Krokodill (Iiri 2006) **18.30** Lastetuba: Europe lugu **18.45** Völukarussell: Gloria (Prantsuse 2009) **19.00** Tatonka lood (Prantsuse 2010) **19.10** Ruff tegutseb (Inglise 1999) **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Türgi gambiit, 3/4 (Bulgaaria/Vene 2004) **20.50** Reggie Perrin (Inglise 2010) **21.20** Üks lugu: Fred Jüssi (ETV 2011) **21.25** Üks lugu: David Vseviov (ETV 2011) **21.30** Mees, kes teadis liiga palju (USA 1956)* **23.25** Neli tankisti ja koer, 16/21 (Poola 1970) **00.27** ERR-i uudised

Kanal11
06.15 Totaalne ärkamine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen **10.50** Linnalegendid **11.20** Sulle, kallist!* **12.10** Top Shop, 99 **12.25** Nero Wolfe*, 9 (USA 2001) **14.25** Südametukse, 231 **15.15** Südametukse, 232 **16.10** Doktor Oz **17.05** Everwood: Taas ekraanil! **18.00** Pahad tüdrukud, 9: Usk, vägi ja au **19.10** Saladused **20.00** Hea naine: Kaks kohtusaali **21.00** Salajane aken (USA 2004) **23.00** Põrgulikud kõõgid, 17 **00.10** Reporter **01.10** Ellen **01.55** e-armastus, 23 **02.25** Saladused* **03.10** Doktor Oz **03.55** Pahad tüdrukud*, 9 **04.45** Reporter*

TV6
06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **09.30** Kodu keset linna 4, 415 **10.00** Kutsuge Cobra 11 9, 11 **11.00** 3.10 Yumasse **13.30** Kodu keset linna 4, 416 **14.00** Kutsuge Cobra 11 9, 11 **15.00** Farscape – kosmoses kaotsis 4, 70 **16.00** Kolmas kivi päikesest 5, 101 **16.30** Kutsuge Cobra 11 9, 12 **17.30** Top Gear 2, 17 **18.30** Simpsonid 10, 7 **19.00** Ameerika paps 2, 20 **19.30** Kolmas kivi

päikesest 5, 102 **20.00** Seks ja linn 3, 33 **20.30** Simpsonid 10, 8 **21.00** KINOÕHTU: Las käia: võitle lõpuni! **23.10** Naked & Funny 4 **23.40** NCIS kriminalistid 7, 23 **00.40** Salajane ladu 13 1, 5 **01.40** Ameerika paps 2, 18 **02.10** Naked & Funny 4 **02.40** Jäähoki MM **04.40** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal12
07.00 Reporter+ **07.30** Reporter+ **08.00** Galileo* **08.30** MacGyver*: Ellujäämise nimel **09.20** Wrestling*, 44 **10.10** Rannavalve **11.00** Jututuba **13.40** Komissar Rex* **14.35** Walker – Texase korralvur*: Jooksva Karu legend **15.25** MacGyver: Sõbrad **16.20** Kloun: Öraas **17.10** Komissar Rex: Pettik lähedus **18.05** Walker – Texase korralvur: Mees varjus, 1 **19.00** Tuvikesed*: Ehita parem hiirelöks **19.30** Tuvikesed*: Kreditikaardi mõnud **20.00** Galileo **20.30** Kuldvillak **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Kriminaalne Venemaa: Suur vastasseis, 1 **22.05** Kriminaalne Venemaa: Suur vastasseis, 2 **22.35** Pögenemine, 36 **23.35** Conan, 61 **00.25** Kaks ja pool meest **00.50** Tuvikesed: Sõbrapäev **01.15** Tuvikesed: Pögenemine **01.40** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Võtad suuri riske ja oled valmis panema kõik ühele kaardile. Kui õigel ajal pidama saad, saadab sind edu. Teedel ja tänavatel püüa olla tähelepanelik, sest on traumade tekkimise kõrgendatud oht.

SÕNN Vajad natuke rohkem aega, kui sulle seda võimaldatakse. Kahtled endas – rohkem enesekindlust! Isiklikus liinis kipud ebakindluse tõttu oma partnerit liigselt kontrollima.

KAKSIKUD Kui tahad edu saavutada, siis loo enda jaoks mingi kujund või mudel, mida silme ees hoides suudad püstitatud ülesandega paremini toime tulla.

VÄHK Kollektiivne tegevus ja ühise asja ajamine võib olla teemaks. Sinu ja mingi grupi vahel on tugev positiivne sünergia.

LÕVI Kui sul on palju tööd või muid kohustusi, siis kipud seda võtma liiga emotsionaalselt.

NEITSI Tee midagi sellist, mis mõjuks su vaimule avardavalt. Näiteks loe midagi, mis nõuab aktiivset kaasamõtlemist.

KAALUD Võimalik, et tunned kuklas konkurentide hingust. Su oponendid avaldavad sulle survet, seetõttu pead neil päevil olema valmis langetama kiireid otsuseid ja tegema õigeid valikuid.

SKORPION Võid jätta oma sõpradele eemaloleva ja ükskõikse mulje. Tegelikult oled sa lihtsalt veidi mures olmeasjade pärast.

AMBUR Üsna sobiv päev igasuguseks raskemaks füüsiliseks pingutuseks. Võiksid oma töökeskkonnas või koduses majapidamises suurema koristusaktisiooni ette võtta.

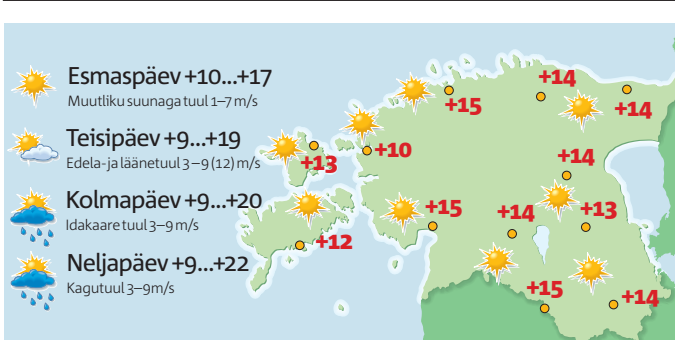
KALJUKITS Kipud end koormama pessimistlike mõttekäikudega. Selle asemel oleks kasulik mõõdukas füüsiline tegevus – hästi sobib ka oma majapidamise korrastamine.

VEEVALAJA Minevikust õppimise asemel kipud sa mineviku lainetesse uppuma. Samuti võid oma kodu kindluse asemel hoopis vanglaks muuta.

KALAD Praegu on sulle olulisemad asjade ja suhete taga olevad ideed või tunded. Ka tavaline pliiats võib sulle tunduda tähenduslik – on hea päev talismani ostmiseks või valmistamiseks.

MEELELAHUTUS 19

ILM

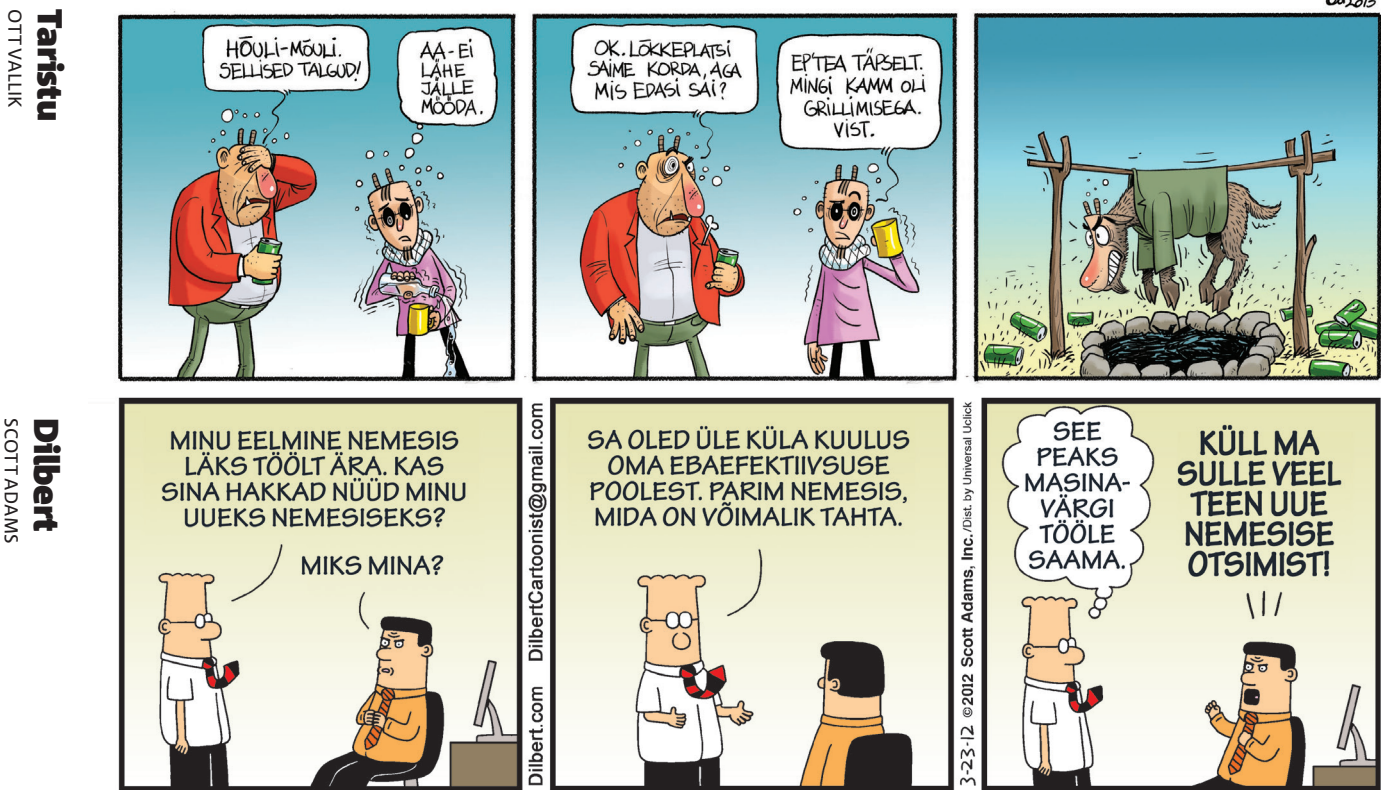
RISTSÕNA

	LIIALDATUD ENESEUSALDUS TOIMING	REGI-VÄRSILINE RAHVALLAUL ELEGTRON-ARVUTI	PÄRIKKUS-TEGUR NAISENIMI	METSA... (karu) VEERA SAARE ROMAAN	NOOT-ITAALIA PARITOLU MAKARONI-TOODE	VEHKLEJA EMBRICH KÜSISÕNA	SUGULANE PUHASTUSVAHEND	POJA NAINA MEHEODE	ALKOHOLI MITTE-TARVITAV RE-DIEES
LAHENDUS-EESKIRI									
KAAJUM									
MEHENIMI ÄMMA-MOOR JA ...PAPA									
NAKKUS-HAIGUS									
NUMBER									
MÖÖDUNU									
MAITSE-TAIM									
HUUL									
... POOLI (rivi-kaskus)									
BRASILIA MAAKOOD									
AEGLASELT REAGEERIV									
PAPAGOI									
ISASED LAMBAD									
PEALINN AAFRIKAS									
BRASILIA JALGPALLIKUULSUS									
TALLINN (ühend.)									
DIAPASOON									

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

•• Üks sõber helistab teisele: „Kuule, praegu räägib Reformierakonna endine peasekretär Heiki Kranich ETV-s R-Hooldusest ja erakonna rahastamisest ning talle saab otse-eetris küsimusi esitada!” „Sellest, kui meie temalt midagi küsime, pole mingit tolku! Talle peab küsimusi esitama prokuratuuri uurija.” •• Panga juhatuse liige läheb filiaali kontrollima. Õhtul korraldab filiaali juhtkond kõrge külalise auks peo: saun, rikkalik laud, kompleksivabad tüdrukud. Tehakse ka fotosid. Juhatuse liige palub endale mälestuseks saata ainult selliseid fotosid, millel tüdrukuid pole.

Mees sõidab koju tagasi. Järgmisel päeval töölt tulles leiab ta eest tulivihase naise: „Ah aalesid komanderingus võorastega naistega, jah!” „Mis sa nüüd!?” „Aalesid küll!” käratab naine ja ulatab talle ümbriku. Mees avab ümbriku ja vaatab filiaali peol tehtud fotosid – kuskil pole ühtki tüdrukut. „Aga siin pole ju ühtki tüdrukut?!” ei saa mees asjast aru. „Keera ümbrik ümber!” Mees keerab ja leiab ümbriku tagaküljelt kirja: „Siia ärge pange fotosid, kus härra Tamm on tüdrukutega!!!!”

SUDOKU Pappocom

Lahendused ja vihjed. www.sudoku.com

1				7				9
				6	4		2	
	8			5				
				3		7	6	1
4	1							5
	5	7	1		4			2
					1		3	
			8		3	5		
7				8				5

SUDOKU reeglid

•• Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus.

1	3	7	8	6	5	2	9	4
9	6	4	1	2	3	8	7	5
5	2	8	7	4	9	6	1	3
4	5	6	9	1	2	7	3	8
7	9	2	5	3	8	4	6	1
3	8	1	4	7	6	5	2	9
6	7	9	3	5	4	1	8	2
8	1	5	2	9	7	3	4	6
2	4	3	6	8	1	9	5	7

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi. www.epl.ee/sudoku

TEHNO

Hans Lõugas
toimetaja

Äpp teeb inimese näo ilusaks

Uus fototöötluste rakendus iPhone'ile Pixtr ei muuda kogu foto omadusi, vaid parandab ainult inimeste nägusid. Pixtr vähendab nägude kortse, kohen-dab lõuajoont, parandab jumes-tust, muudab nina saledamaks ja pehmendab tugevaid näojooni.

Päikese jõul üle Ameerika

Bertrand Piccard (pildil) alustas päikesepaneelidega varustatud lennukiga retke ühelt USA rannikult teisele. Lennuk Solar Impul-se lendab kogu päeva päikese jõul, öhtul veavad lennukit eda-si patareid. 19-tunniste lendude kaupa võtab kogu reis kaks kuud.

Foto: Reuters/Scanpix

Politsei häkib

Hollandi valitsus teatas kavatsusest anda politseile küberkuritegevusega võitlemiseks rohkem võimu, millega saaks seadusekaitsjad häkida arvutitesse, paigaldada nuhkvara ja lugeda võõraid e-kirju. Valitsus rõhutas, et neid vahendeid saaks kasutada ainult kohtu loal.

Helsingi volbriöö piduline ehk vappu'line. Originaalfoto vasakul, paremal on seda erinevate Instagrami filtritega töödeldud.

Töötlus: Instagram / Hans Lõugas, foto: Tanel Meos

Fototöötlustusest on saanud kõigi amet

Fotode töötlemine ja ilmumine oli kunagi kunst, mida valdasid üksikud meistrid. Selleks pidi mõistma nii fotograafia kunstilisi reegleid kui ka oskama kemikaalidega ringi käia ja valdama pimikutööriistade võtteid. Tänapäeval on fotode efektne töötlemine miljonite inimeste igapäevategevus ja ühtlasi väga suur äri.

Fototöötlustuse hulluse peamine tehniline eeldus on muidugi nutitelefonide levik: möödunud aastal moodus verstaapost, mil maailmas müüdi nutikaid telefone rohkem kui tavalisi. Nutitelefonid on üks olulisemaid funktsioone on kaamera, mille kvaliteet on viimastel aastatel tihti sama hea või paremgi kui päris digi-

kaameratel. Nutitelefonide peamine eelis on, et see pistetakse taskusse ka sinna minnes, kuhu kaamerat kaasa võtta ei viitsita.

Nutitelefonide foto kvaliteet on samas oluline põhjus, miks pilditöötlust on saatnud nii silmatorkav edu. Telefonipilt on ikkagi n-ö lamedam kui näiteks peegelkaameraga tehtud pilt, kuigi võib mõõtmete poolest sama olla. Kvaliteedivahel on omad tehnilised põhjused, mis tulenevad kaamera objektiivist ja sensori suurusel.

Vajadus eristuda

Pealegi toodavad eri nutitelefonid laias laastus sarnaseid pilte, mistõttu nende kaameraga ei saa eksperimenteerida ega end kunstiliselt nii hästi väljendada ja teistest pildista-

jatest eristuda kui fotokaameraga. Siin muutubki oluliseks mobiili fototöötlust, mille kõige levinum vorm on filtrid.

Filtrite vajaduse tabasid kolm aastat tagasi ära Instagrami rakenduse loojad. Selle tööpõhimõtte on lihtne: tee telefoni kaameraga pilt, pane fotole ühe puudutusega peale sobiv filter ja jaga seda teiste instagrannijatega. Rakendus pakub filtreid: näiteks must-valge terava kontrastiga pilt, eritöötlustega slaid, vana pleekinud foto vms.

Praegu on Instagramil üle saja miljoni aktiivse kasutaja ja nende rahalise väärtuse pani mullu paika Facebook, kes kogu ettevõtte miljardi dollari eest ära ostis. Instagrami edu näitas skeptikutele, et pildide-

Fototöötluste rakendusi

Instagram

Tasuta rakendus iPhone'ile ja Androidile

Instacam

Tasuta alternatiiv Windows Phone'i jaoks

Hipstamatic

Alternatiiv (1,79 eurot) iPhone'i jaoks, sisaldab peale filtre ka erinevaid objektiive ja muid retroefekte

Camera+

Alternatiiv (0,89 eurot) iPhone'i jaoks, sotsiaalvõrgustikku pole, kuid sisaldab rohkem fotode töötlemise võimalusi

Pixlr-o-Matic

Tasuta alternatiiv Androidile, rõhk on filtritel, raamid ja fototöötlustel

Flickr

Populaarse fotokeskkonna rakendus Androidile ja iPhone'ile, võimaldab pilte töödelda ja Flickr'i keskkonda jagada

le filtrite lisamine ei olegi nii tühi asi.

Instagrami edu tuules tahtsid paljud suured interneti- ja mobiiliärid oma tooteid ja teenuseid fotofiltritega täiendada. Trendi tabas väga hästi ära nutikas New Yorgi firma Aviary, kes tegi Instagrami-sarnased fototöötluste tööriistad (SDK) teiste ettevõtete jaoks, kes saavad neid oma rakendustesse kaasata. Nii sotsiaalvõrgustiku Twitter kui ka fotokeskkonna Flickr rakendustes on Aviary filtrid.

Sotsiaalne pool

Fototöötluste fenomen taga pole lihtsalt tehniline progress ega töik, et pildi saab „ägedaks” teha pimikus mõllemise asemel ühe puudutusega. Instagramile tõi edu fototöötluste sotsiaalne pool ehk võimalus teiste inimeste töödeldud pildivoogu jälgida, kommenteerida ja selle kaudu suhelda. See on ennekõike sotsiaalvõrgustik, kus suheldakse töödeldud piltide kaudu.

Instagramis on tekkinud oma kogukonnad ja kultuurinähtused, näiteks vastuoluline Rich Kids Of Instagram, milles liiguvad maailma ülikaste pildid oma pillavast elustiilist. See on ka põhjus, miks Instagram oli Facebookile väärt meeleut summat raha ja konkurendid nagu Twitter ei saa seda edu lihtsalt tehniliste vahenditega korrata.

Fototöötluste hulluse taga on veel üks tehnoloogiakul-

Instagram on ennekõike sotsiaalvõrgustik, kus fotode kaudu suheldakse.

tuuri iseärasus: sõnumi lühenev ja lihtsustamine. Kümme aastat tagasi olid moes pikad sissekannetega blogid, mis asendusid lühemate sõnumite võrgustikega. Twitteri trump on ülläthike- sed 140-tähemärgised teated. Instagram on arengu järgmine samm: sõnumiks hetkega tarbitav pilt. ●